

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik VI.

V Ljubljani, maja 1889.

5. zvezek.

Druga nedelja po Veliki noči.

I. Jezus — dobri pastir.

Jaz sem dobri pastir.

Jan. 10, 11.

V kateri podobi bi bil mogel naš Zveličar svojo skrb in ljubezen do nas lepše pokazati, kakor v podobi dobrega pastirja? Kaj stori dobri pastir za svoje ovce? Ljubi jih prisrčno; na najboljšo pašo jih vodi vsak dan; ako se hoče katera zgubiti, jo kliče nazaj, za njo hiti, da bi jo zopet nazaj pripeljal k čedi. In kadar se mu katera od ovac zgubi, in je v nevarnosti, da bi jo divje zveri ne raztrgale, ali da bi v pustotah poginila, v kakšno žalost je vtopljeno dobrega pastirja skrbno srce! Nimam ga, pravi, počitka in pokoja, najti jo moram, ubogo ovčico, katero sem zgubil, in za katero sem porok. In zdaj zapusti svojo čedo, vse obhodi in obleti, gore in doline, temne gozde in gosto grmovje, nobena reč ga ne udrži, povsod išče in kliče, da se okoli in okoli razlega njegov glas in mu vroči pot s čela na tla kaplja. In kadar jo od daleč ugleda, o kako veselo mu bije srce, kako hiti za njo in jo prijazno kliče! Ne tepe je in ne zmerja, temveč na svoje rame jo zadene in jo nese k čedi nazaj. Zdaj skliče skupaj svoje prijatelje in sosede in vsi se morajo veseliti, *sakaj ovčico, katero sem zgubil, pravi, sem našel.* (Luk. 15, 6.) Pa ljubezen dobrega pastirja se še dalje razteza. Ako krviželjni volk med čedo plane, tedaj dobri pastir svojo palico vzdigne, mu gre srčno nasproti, se z njim bojuje, ne zmeni se za rane in tudi svoje življenje dá, da bi le svoje ljubljene ovčice rešil.

Glejte, ljubi moji, prijazno podobo, katero nam Jezus kaže o dobrem pastirju. Če tedaj v današnjem sv. evangeliju pravi: *Jaz sem dobri pastir*, o kako tolažbe polno je to za nas! Ako je Jezus naš dobri pastir, ima enako skrb in ljubezen do nas, kakor dobri pastir do svojih ovčic, in mi se smemo nanj zanesti, kakor ovce na svojega dobrega pastirja. Jezus — dobri pastir naj bo tedaj predmet našega današnjega premišljevanja. Prevdariti hočemo velike dobrote, katere nam je skazal, da ga bomo iz vsega svojega srca ljubili in njegov pastirski glas vselej poslušali. O Jezus, najboljši pastir, blagoslovi naše premišljevanje! In ti, mati najboljšega pastirja, sveta Marija, prosi nam milost od njega!

Kako se zadrži dobri pastir do svojih ovčic? Kaj za nje stori? Dobri pastir ljubi svoje ovce, jih na najboljšo pašo vodi, jih išče, kadar se zgubé, in jih privede k čredi nazaj in dá v sili za nje tudi svoje življenje. Te so lastnosti dobrega pastirja in vse vidimo pri Jezusu — med vsemi pastirji najboljšem.

I. On nas pristrčno ljubi, veliko bolj, kakor je kdaj kak pastir ljubil svoje ovce. Ali zakaj je zapustil svoje nebeško veličastvo in je prišel na ta revni svet? Zakaj je toliko let prebival v podobi hlapca v tej pusti, žalostni dolini solz? Zakaj je na zadnje v neznanih bolečinah svoje življenje dal na zaničevanem križu? O, le iz ljubezni do nas, da bi mi vekomaj živeli. *Kristus nas je ljubil*, piše sv. apostelj Pavel (Ef. 5, 2) *in se za nas v dar dal*. Iz ljubezni do nas je ležal v mrzlem hlevu in revnih jaslicah; iz ljubezni do nas je bežal v Egipt in tam nekaj časa živel; iz ljubezni do nas je delal v Nazaretu; iz ljubezni do nas prehodi vse kraje judovske dežele, oznanuje povsod nebeške resnice, prečuje cele noči v molitvi, dela brezštevilne čudeže, in se podvrže vsem težavam tega življenja; iz ljubezni do nas je med dvema razbojnikoma zasramovan in zasmehovan na križu umrl. Zares, Jezus je neizrečena ljubezen.

Pa zakaj, ljubi moji, nas je Jezus tolikanj ljubil? Ali imamo mar kaj nad sabo, kar saj nekoliko zasluži tako prečudno ljubezen? O, čisto nič! Mi smo revne, nehvaležne, grešne stvari, ki zaslužimo le kazen, ne pa ljubezni svojega Boga. Poglej, o človek, revnega črva v prahu. Ali bi ne bilo neumno, ko bi ti tega črva iz vsega svojega srca ljubil; ko bi iz ljubezni do njega vse svoje premoženje, čas in veselje in celo svoje življenje dal? Res, praviš, ko bi kaj takega storil, bi me po pravici vsi ljudje za neumnega imeli. Veliko manj vreden, kakor črv s tabo primerjan, si ti v primeri z Jezusom Kri-

stusom, Sinom božjim! Črv, dasiravno malovreden, je vendar le stvar iz božjih rok, kakor ti; iz prsti narejen, kakor ti. Vsegamogočni ga je k življenju obudil, kakor tebe. Če si tudi zavoljo svoje neumrjoče duše in zavoljo svojega cilja in konca od njega veliko imenitniši, vendar le razloček med teboj in njim ni neskončen. Da, v enem oziru je črv boljši od tebe, ker on Boga, svojega Stvarnika ni razžalil, on hodi po potih, katera so mu od Stvarnika odkazana, ti pa si se, da sam ne veš kolikokrat, zoper voljo svojega nebeškega Očeta vzdignil in ga z najgršimi pregrehami razžalil. Pomisli še, da Bog je tvoj stvarnik, ti pa njegova stvar, delo njegovih rok; kar si in kar imaš, si in imaš le od Boga; on te celo ne potrebuje, ti njegove radosti pomanjšati in tudi povečati ne moreš; ko bi noben človek na svetu ne živel, ko bi tudi sveta ne bilo, je on vendar le neskončno srečen, kakor je bil od vekomaj. Celó nič je tedaj človek v primeri z Bogom. Toraj zavpije psalmist poln začudenja: *O Gospod, kaj je človek, da se spomniš nanj, ali sin človekov, da ga obiščeš!* (Ps. 143, 3.) — In pri vsem tem, dasiravno smo mi tako slabe, nehvaležne stvari, nas vendar Jezus ljubi in dá za nas, kar najboljšega ima, samega sebe. Sodite sami, dragi moji poslušalci, ali je katera ljubezen, ki bi se z ljubeznijo Jezusovo primerjati dala? Ali ne moramo spoznati in s hvaležnim srcem reči: Da, o premili Jezus! ti si dobri pastir, ki ljudi, svoje ovce, čez vse ljubiš!

II. Dobri pastir skrbi za svoje ovce in jim poišče najboljšo pašo. Ali ne stori tega tudi Jezus, najboljši pastir? Saj sam pravi: *Jaz sem kruh življenja, kdor k meni pride, ne bo nič več lačen, in kdor v mene veruje, tega ne bo nikdar več žejalo.* (Jan. 5, 35.) On nam v obilnosti daje vse milosti in pripomočke, ki so nam k zveličanju potrebni. Svojim apostelnom in njih naslednikom je zapovedal, vsem narodom sveta oznanovati vero in zveličanske resnice, jim lomiti kruh večnega življenja. In če tudi božja beseda v naših zelo zelo spridenih časih mnogokrat nobenega sadu ne prinaša, vendar le božjo moč v sebi ima, in more ljudi očistiti, požlahniti in posvetiti. Tisoče in tisoče nevernikov in grešnikov je k poboljšanju in k pokori naklonila in jih v večno zveličanje pripeljala božja beseda, katero nam Jezus, najboljši pastir, po svojih namestnikih oznanuje. Dasiravno jih je veliko, ki jih ne veseli poslušati besede božje, ki imajo ušesa, pa ne slišijo, imajo oči, pa ne vidijo, svojo srce zapirajo, da bi ne razumeli, se ne spreobrnili in tako zveličani b'li — in se nad njimi dopolni strašna beseda Kristusova, ki jo je trdovratnim grešnikom govoril: *Kdor je iz Boga, posluša besedo božjo; zato je vi ne po-*

slušate, ker niste iz Boga. Vi pa, preljubi v Gospodu, bodite skrbni poslušalci besede božje, dobro jo v svojem srcu ohranite, večkrat premišlujte in po njej svoje življenje ravnajte; ona je močna hrana za vašo neumrjočo dušo.

Pa še veliko boljšo hrano nam je usmiljeni Jezus pripravil. On je svete zakramente postavil, iz katerih nam nebeški darovi božje pomoči tečejo za nevarno pot časnega življenja, kateri vsem dušnim potrebam zadostijo, ter čistijo, krepčajo in posvečujejo ljudi vsake starosti, vsakega stanu in spola. Komaj se dete na svet rodi, je precej v zakramentu sv. krsta madeža izvirnega greha očiščeno, oblečeno v belo oblačilo nedolžnosti in sprejeto med število božjih otrok. Kadar otrok odraste, vidi, kaj pregrešni svet dela, sliši, kaj pravi, v njegovem srcu vstaja huda želja po pregrešnem veselji tega sveta, ter ne vé, ali bi se podal na pravo ali levo, — na ozko stezo čednosti, ali na široko cesto pregrehe. In zdaj se mu odpre drugi studenec božje pomoči, zakrament sv. birme, da bi vero ohranil in nedolžno živel med zapeljivim svetom. In ako je pozneje tako nesrečen, da se od goljufnega sveta dá premotiti, da Boga in njegove zapovedi pozabi in krstno nedolžnost zapravi, mu dobri pastir Jezus odpre studenec sv. pokore, v kateri, ako po razsvetljenji sv. Duha svoje zmete in hudobije spozna, jih v svojem srcu živo objokuje, sklene svoje življenje poboljšati in se jih obtoži spovedniku, namestniku Božjemu, spet usmiljenje najde in se z razžaljenim Očetom nebeškim zopet spravi. In kadar potrka smrt na njegova vrata in se mu je v večnost odpraviti, kadar ga svet zapušča in mu več ne more pomagati, takrat mu še slednjič pride Jezus v pomoč z zakramentom sv. poslednjega olja, da bi srečno svoj tek dokončal in prišel na ljubi Očetov dom.

Zares neprecenljive dobrote, ljubi moji, katere nam Jezus, najboljši pastir, k našemu zveličanju deli! In kaj hočem reči o najsvetejšem zakramentu, v katerem je svoje meso in svojo kri našim dušam v hrano pripravil? Kdo se ne čudi, ako premišljuje skrivnost božje ljubezni? O Jezus, vse si nam revnim stvarim dal, kar je tvoja vsegamogočnost in ljubezen le dati mogla: dal si nam samega sebe! *Kruh*, si rekel, *ki vam ga bom dal, je moje telo za življenje sveta.* (Jan. 6, 52.) O čudež dobrote božje! Daje nam svoje najsvetejše telo in svojo rešnjo kri zavživati, da bi bil on z nami in mi z njim popolnoma sklenjeni. O Jezus! na svoja grešna kolena pred te padem in te molim; človeški jezik ne more prevelike dobrote

popisati, katero nam tvoja ljubezen deli! Ti si resnično dobri pastir, kateri na najboljšo pašo vodi svoje ovčice!

III. In kako usmiljeni pastir je Jezus, kako skrbno išče zgubljene ovčice, da bi jih pogubljenja rešil! Ošabni pismouki in farizeji ga dostikrat nevoščljivo gledajo in ga grajajo, da z grešniki tako prijazno ravna. *Zakaj*, vprašajo njegove učence, *je vaš učenik s cestinarji in grešniki?* (Mat. 9, 11.) Toda za njihovo očitjanje se Jezus ne zmeni, reče jim: *Zdravi ne potrebujejo zdravnika, temuč bolni. Pojdite pa, in učite se, kaj je to: Jaz hočem usmiljenje in ne darov, zakaj nisem prišel klicat pravičnih, ampak grešnike.* (Mat. 9, 12. 13.) Prav prijazen je toraj z grešniki, jih povsod išče, je z njimi in se vsake priložnosti posluži, da bi jih podučil in na pot zveličanja pripeljal. Kako prizanesljivo ravna s prešestnico, se za njo potegne in Judom reče: *Kdor izmed vas je brez greha, naj vrže prvi kamen na njo.* (Jan. 8, 7.) Potem se obrne k ženi in jo vpraša, če je ni nobeden obsodil. In ko mu odgovori, da nobeden, jej tudi on reče tolažbe polne besede: *Tudi jaz te ne bom obsodil. Pojdi in nikar več ne greši.* (Jan. 8, 11.) Kako željno je pri Jakopovem vodnjaku pričakoval grešno ženo iz Siharja, da bi njej in njenim sorojakom dal živo vodo vere in pokore, čistosti in svetosti. Kako prijazno je pogledal Petra, da bi ga s svojim milim pogledom k spoznanju pregrehe in k pokori nagnil! O nobenem grešniku, kateri je s skesanim in potrjim srcem k Jezusu prišel, ne beremo, da bi bil z njim trdo ravnal ali ga od sebe pahnil. Magdaleni, ki je bila zavoljo svojega razuzdanega življenja povsod razglašena, je pustil, da mu je noge maznila in ji je odpustil vse grehe. Mrtvoudnemu, ki so ga k njemu prinesli, je rekel: *Zaupaj, moj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni.* (Mat. 9, 2.) Še desnemu razbojniku na križu je milost skazal, rekoč: *Resnično ti povem, še danes boš z menoj v raji.* (Luk. 23, 43.)

In govorite sami, vi spokorniki, ali ni bil Jezus poln potrpežljivosti in ljubezni do vas? Dolgo, dolgo ste hodili po prepovedanih potih, ste trdovratno zametavali vse milosti božje in zaslužili ste zavoljo svojih grehov že zdavno pogubljeni biti. Ko bi bili najkrotkejšega človeka le desetino tolikokrat žalili, kakor ste Jezusa, svojega Gospoda in Zveličarja razžalili, kdaj že bi se bila njegova potrpežljivost z vami utrudila! Ali Jezus vam je prizanesel, povsod in zmiraj je za vami šel in si vse prizadejal, vas večne nesreče obvarovati. Zdaj je k vam govoril po vesti, zdaj vas je opominjal po pridigarjih, pripeljal vas je k skrbnemu spovedniku, kateri vam je pred oči

postavil velikost vaše pregrehe in vašo nevarnost; kmalo vas je strašil z boleznijo, z naglo smrtjo kacega prijatelja; ob kratkem: vse, kar koli je mogla njegova ljubezen znajti, vse je poskusil, da bi rešil vašo dušo. In kadar ste se k njemu nazaj vrnil, o kako dobrotljivo, kako prijazno vas je sprejel! O Gospod, ste rekli, ko ste svoje pregrehe spoznali, o Gospod, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku! *Nisem več vreden se tvojega otroka imenovati, stori me, kakor enega svojih najemnikov.* (Luk. 15, 19.) Ti si moj otrok, je Jezus vam odgovoril, moj najljubši otrok si, tolažba mojega srca, bolj sem te vesel, kakor 99 pravičnih, ki pokore ne potrebujejo. (Luk. 15, 7.) Pozabljena je vsa krivica, ki si mi jo storil; z menoj si spet spravljeno; ostani mi zvest in bodi stanovit, in užival boš vekomaj veselje izvoljenih. Kristijani! pomislite sami, če ni zares nebeška tolažba vašega srca napolnila, ko ste z resnično pokoro nazaj prišli k Jezusu, svojemu dobremu pastirju. O, kako mi je zdaj dobro, ste takrat rekli, kako sem zdaj srečen! Veselja, katero imam zdaj v svojem srcu, ne dam za vsa veselja in bogastva sveta. O, kako neumen sem bil, da sem se tako dolgo po blatu pregreh valjal. Pridite, ste rekli svojim prijateljem, pridite in pogledajte, kako sladak je Gospod tem, ki njega ljubijo! Ta tolažba, to veselje, ki ste ga po svojem spreobrnjenju občutili, je bila milost dobrega pastirja Jezusa, kateri je poln usmiljenja do grešnikov, ki pokoro delajo.

Pa nisem vam še popolnem popisal Jezusa, dobrega pastirja, še manjka nekaj, kar nam njegovu ljubezen še le prav pokaže. *Dobri pastir*, pravi Jezus sam v današnjem evangeliju, *dá svoje življenje za svoje ovce.* Povzdignite kviško svoje oči in pogledajte, kdo je ta, čegar podobo vidite tam na križu viseti? Ali ni Jezus, vaš najboljši pastir? Da, on je! Pa zakaj je moral na zaničljivem križu umreti? Ali je bil morda hudodelnik, da je po postavah smrt zaslužil? O, kaj še! Bil je sama nedolžnost in svetost, bil je, kakor piše apostelj (Heb. 7, 26), *veliki duhoven, svet, nedolžen, neomadeževan, odločen od grešnikov in višji, ko so nebesa*, t. j. čistejši in popolnši, kakor so vsi nebeški duhovi. On je mogel pred svoje najhujše sovražnike stopiti in jih vprašati: *Kdo izmed vas me more greha prepričati?* (Jan. 8, 46.) Grešniki smo bili, časno in večno smrt smo zaslužili, ker smo Boga zapustili. Da je pa Jezus naš dolg zbrisal in nas večnega pogubljenja rešil, se je dal radovoljno na križ pribiti, na katerem je umrl v neizrečenem trpljenju. *Zavoljo naših grehov*, pravi Izaija (53, 5) *je bil ranjen in strt zavoljo naših hudobij; zavoljo našega miru je trpljenje na njem, in po njegovih ranah smo ozdravljeni.*

On je dal svoje življenje za svoje ovce, je za nje na križu umrl in dopolnil delo našega odrešenja. O kristijani! ali moremo križanega Jezusa pogledati, da bi se iz hvaležnosti in ljubezni ne zjokali in s sv. Magdaleno Paciško ne klicali: „O ljubezen, o ljubezen, kdo bi te ne ljubil?“ Pa ne mislimo, da je njegova ljubezen z njegovo smrtjo ugasnila. On je šel k svojemu nebeškemu Očetu, da bi nam, kakor je sam rekel, prostor pripravil, da bi tudi mi tam bili, kjer je on. Na desnici svojega Očeta sedi zdaj naš dobri pastir, naš veliki mašnik, naš srednik. Vedno kaže Očetu rane, ki jih je zavaljo nas prejel, in te ga tolažijo in nam milost sprosijo. *Moji otročiči*, piše sv. Janez, *to vam pišem, da bi ne grešili. Ako je pa kdo grešil, imamo besednika pri Očetu, Jezusa Kristusa, pravičnega, in ta je sprava za naše grehe.* (I. Jan. 2, 1—2.) Ne smemo obupati, če smo tudi svoja pota z marsikaterimi pregrehami omadeževali. Prinesimo le zdaj vredni sad pokore, hodimo kakor zveste ovce za svojim nebeškim pastirjem in prejeli bomo enkrat nezvenljivi venec v nebesih.

In zdaj, dragi moji poslušalci, mi povejte, ali ni Jezus najboljši pastir? O da, zakaj bolj nas ljubi, kakor more kateri pastir svoje ovce ljubiti. Neštevilne milosti in pripomočke nam daje, da bi po poti pravičnega življenja hodili in svoj večni namen srečno dosegli. Ako smo se zgubili od njegove čede, in smo se dali satanu in svetu zapeljati, nas išče in nam svojo pomoč ponuja, ker je neskončno usmiljen, in hoče, da bi vsi k spoznanju prišli in zveličani bili. Svojo drago kri, katero je za nas na križu prelil, svojemu Očetu v odpuščanje naših grehov daruje in si vedno prizadeva, da bi bili med izvoljene prišteti. Da, o premili Jezus, spoznati moramo, da si ti dobri pastir. Ali smo pa tudi mi tvoje dobre ovce? Ali te ljubimo? Ali damo tebi svoje srce? V svoji veliki čedi šteješ sicer nekatere zveste ovčice, katere pogosto na te mislijo, te v najsvetejšem zakramentu rade obiskujejo in za največjo srečo imajo, kadar se s teboj pri sv. obhajilu morejo skleniti. Vse, kar je na svetu, za blato imajo, le po tebi, o Jezus hrepené, kajti ljubijo te iz vsega svojega srca. Ali kaj hočem reči? Veliko, brez števila veliko jih je, ki te ne ljubijo, njih srce je tako mrzlo do tebe, kakor da bi jim ne bil še nikoli nobene dobrote skazal. Njih srce je na posvetno navezано, in ko bi mogli zmiraj na svetu ostati, bi se za tebe ne zmenili. Ti si tolikanj dobrotljiv, prizanesljiv in usmiljen, si nam spet dal doživeti sveti velikonočni čas, in nam zapovedal v dobri spovedi svojo dušo

očistiti in jo z nebeškimi milostmi obogatiti. In oh, toliko se jih je spovedalo in sv. obhajilo sprejelo, poboljšali pa se niso celo nič. Vse tvoje milosti, o Jezus, zaničujejo; tvojo drago kri z nogami teptajo, brezvestno tvoje zapovedi prelamljajo, brez strahu v grehu živé in se zmiraj globokeje v blato pregrehe pogrezujejo. Toda gorje in gorje takim kristijanom! Jezus jih ne bo hotel enkrat za svoje ovece spoznati, na strašni sodnji dan bodo na levo stran postavljeni in zaslišali bodo iz ust sodnikovih: *Poberite se od mene, vi prekleti! v večni ogenj, kateri je hudiču in njegovim angeljem pripravljen!* (Mat. 25, 41.) O preljubi poslušalci, storimo danes trdni sklep, da hočemo od zdaj za naprej dobre ovece najboljšega pastirja Jezusa Kristusa biti, njegov glas vselej poslušati in za njim hoditi, da bomo sodnji dan med izvoljene prišteti in z njim vzeti v večno srečna nebeška prebivališča! Amen.

† Ant. Potočnik, (1853).

2. Krščanska miroljubnost.

Jaz sem dobri pastir.

Jan. 10, 11.

Zveličar naš primerja v prilikah samega sebe posebno rad dobremu pastirju, nas pa njegovim ovčicam. To primero čuli ste tudi danes v sv. evangeliju. Dober pastir je miroljuben človek, mirno pase svojo čredo, nikomur ne stori nič žalega. In kako krotka, pohlevna je ovca, nikogar ne napade, ne draži; to je prava podoba krotkosti, miroljubnosti. Iz tega že razvidite, zakaj da primerja Gospod sebe krotkemu pastirju, in nas miroljubnim ovčicam. Pokazati nam hoče s tem, kako ljuba mu je čednost miroljubnosti; učiti nas hoče, da on, knez miru, on, ki je kot oporoko zapustil učencem mir, veleč jim: *Mir vam zapustim, mir vam dam*, da on tudi od nas želi, naj bi bili krotki, miroljubni. Zato je svojim učencem tako pogostoma priporočal mir: *Učite se od mene, ki sem krotak in iz srca ponižen*; zato jih je tako ljubeznjivo ogovarjal s prijaznim pozdravom: *Mir vam bodi*; zato je blagroval na gori krotke in mirne: *Blagor mirnim, otroci božji bodo imenovani!* In kako orožje je podal apostolom, razposlavši jih med svet. kakor jagnjeta med volkove? Resnica in miroljubnost — bilo je njih edino orožje, s katerim so si pridobili srca človeška in preobrazili obličje zemlje. In kaj družega je storilo, da

so bili prvi kristijani ene duše in enega srca, kakor ljubeznjiva čednost krščanske miroljubnosti?

Zares, nebeška čednost miroljubnosti in krotkosti, kako blago dejno upliva na naše srce, srečo utrjuje v državah in družinah, rože nam stelje na življenja trnjevo pot. Ni-li vredna, da jo kraljico vseh čednosti pozdravimo v svojem sreču? Toda žalibog, da jo pričenjamo navadno še le tedaj prav ceniti, ko nam je že zginila, ko se jamejo prikazovati njena nasprotja: jeza, prepir, sovrašтво in boj. Ne mislim govoriti o miroljubnosti med narodi, državami; naloga vladarjev sveta je, ohraniti nam ta splošni, toli potrebni mir. Naša naloga pa je, presaditi ta splošni mir v naša srca in v srca naših sobratov, naša naloga je, v miroljubnosti iskati merila vsemu našemu ravnanju. To čednost miroljubnosti imejmo pred očmi in premislimo:

1. njeno lepoto in
2. njeno korist.

I. Krščanska miroljubnost je čednost. Ne mislite tedaj, da je miroljubnost ona prisiljena prijaznost, ki le tako dolgo trpi, dokler se nadeja dobička; ali ona zunanja pohlevnost, ki izvira iz samopridnih nagibov, na pr. če podložni svojemu predstojniku le zaradi tega jezo prikriva, ker se boji, da bi ga potem še huje ne mučil, kaznoval. — Mnogi menijo, da so miroljubni, pa razodevajo le svojo slabost. — Oblast imajo v svojih rokah, pa je ne rabijo, če treba bližnjemu varovati pravico; vidijo pohujšljivo življenje svojih otrok, svojih podložnih, pa ne storé ničesar proti temu; krepko bi se imeli upreti razvadam, ki so se jim ugnezdele v hiši, pa drže križem roke: vse zaradi „ljubega miru“. Večkrat bila bi strogost edino sredstvo, da se prepreči zlo, pa ne čutijo v sebi moči za strogo postopanje. In če poskusijo vpeljati zopet red, delajo tako, da končno ne dosežejo nič. Molčijo, kadar bi imeli svariti; rahlo opominjajo, kadar bi imeli žugati; ostanejo pri žuganji, kadar bi imeli kaznovati, in če kaznujejo, kaznujejo tako, da se jim smejejo. To ni čednost miroljubnosti, to je bojazljivost, slabost, brezznačajnost. — Miroljubnosti tudi ne smemo zamenjavati z neko topostjo duha, ki dela človeka neobčutljivega za vse. Očitajte mu še tako oestro njegove napake, poslušal vas bo tako malomarno, kakor da bi niti ne govorili njemu; žugajte mu z zasluženom kaznijo, nobenega vtisa ne napravi to nanj; kaznujte ga, hladnokrvno bo pretrpel kazen! Govorite, kakor hočete, storite, kar hočete, nič ga ne spravi iz hladnokrvnosti! Predragi! to ni krščanska miroljubnost, to je topost duha, pomanjkanje čuta in srca.

Miroljubnost sicer noče, da bi celo pri neopravičenem očitani v jezi vskipeli, ona pa tudi noče, da bi zasluženi ukor brezčutno poslušali; noče, da bi se togotili, če tudi po nedolžnem trpimo, pa tudi noče, da bi malomarno, hladnokrvno prenašali zasluženo kazen. Miroljubnost hoče, da nismo trdi, osorni; pa zopet noče, da bi bili premehki. Srednja pot, zlata pot, — velja tudi tu. Ni treba, da bi molčali, če nas po krivem dolžijo, toda odgovarjajmo zmerno, previdno, s premišljenimi besedami, ki pomirijo razburjeno kri, ali jo vsaj pomiriti zamorejo. Ne, da bi v prvi jezi kaznovali, toda kazni ne predolgo odkladati. Če kaznujete, kaznujte z ljubeznijo, toda kaznujte brezobzirno, če je potreba.

Iz tega ste razvideli, kaj da miroljubnost ni. Kaj je tedaj krščanska miroljubnost? O, kako lepa čednost! Kar ima ponižnost prikupljivega, dobrotljivost milosrčnega, ljubezen nežnega, pravičnost čislane na sebi, to vse najdete združeno v miroljubnosti: prijaznost, postrežljivost, potrpežljivost, zmernost, gorečnost itd. Zato pa tudi vsem tako zelo dopada. Miroljubnost čuva nad našimi strastmi, kroti jezo, brzda opravičeno nevoljo, pomirja razburjene duhove, varuje nas pre nagljenih dejanj, pretrdega očitanja, ustavlja nam žaljive besede, če tudi smo jih imeli že na jeziku. Zaradi tega si pridobi v kratkem srca in zaupanje vseh. Miroljubnost nam podeli ono ljubeznjivost, s katero se vsakemu takoj prikupimo, prežene vso boječnost in napetost, v družbi miroljubnih ljudi tako lahko dihomo, čutimo se tako domače. Miroljubnost nas obvaruje onega napuha in ošabnosti, ki male smeši in velike ponižuje; ona dovoljuje pokazati, kdo je gospod, vendar zabranjuje z drugimi kot s sužnji ravnati. *Miroljubnost*, — pravi sv. Ciprijan — *brzda jezik, vodi pamet, čuva mir, zatira napuh bogatašev, varuje ponižnost siromakov, ohranja edinost zakonskih ter nas tolaži v trpljenji*. In v knjigi Sirahovi beremo: *Stori vse, kar storiš, iz miroljubnosti in čistali te bodo vsi*.

Kako lepa je čednost miroljubnosti! Poglejte onega javnega uradnika! Vsem je enako pravičen, ne dá se podkupiti, previden je in moder v svojem poslovanji. To mu utrdi spoštovanje in čast, toda s čim si pridobi srca? Če je miroljuben, blagega srca, če je ljubeznjiv do podložnih, če vsacega prijazno sprejme, nevednega rad podučí, če svoje oblasti ne rabi v to, da ljudem nagaja, temveč ustreže. Brez strahu se mu bližajo potem, in vsa usta so polna hvale njegove.

Kako lepa je čednost miroljubnosti! Poglejte onega gospodarja, ki ga kinča čednost miroljubnosti! Kadar ukazuje, ukazuje tako, da ga z veseljem ubogajo; dobro vedoč, da ni nič popolnega pod solncem, tudi od svojih služabnikov ne terja stroge popolnosti; če mora grajati, ne rabi zbadljivih, žaljivih besedi, zato mu nihče ne zameri; prepire v svoji hiši poravna z modrostjo in miroljubnostjo; rad zatisne oči, opazivši kako malo napako, ki jo pa njegovi sami popraviti skušajo. Gospodar, ki ne reži v enomé nad svojimi ljudmi, ki rad odpušča, rad prizanaša — pridobi si kmalu ljubezen in zupanje vseh.

Kako lepa je čednost miroljubnosti! Poglejte ono miroljubno ženo! Hudega moža ima, vse ga razkači, vse ga ujezi. Toda ona se zna premagovati; ne išče ž njim prepira, ne draži ga, ne očita mu po nepotrebnem njegovih slabosti. Če ga vidi togotnega, molči, ali ga pa skuša umiriti s pametno besedo, ne brusi takoj jezika nad njim, potrpi, počaka, da se poleže vihar, potem mu dokaže mirno svojo nekrivdo in — mož bo zarudel, sramoval se bo samega sebe. S tako prizanesljivostjo pridobi ga zase in zopet povrne se v hišo mir in sreča zakonska.

Kako lepo je videti miroljubnega, krotkega otroka! Ne kljubuje svojim starišem, ne žali bratcev in sestric, rad uboga učenike, če ga karajo zaradi storjenih pogrškov, prosi odpuščanja in solze v očeh pričajo, da se kesa in poboljšati hoče; radi mu odpusté in še rajše ga imajo potem. Otroška ljubeznjivost njegova, kolikrat ne prepodi temnih oblakov skrbi, ki se zbirajo na čelu nesrečnega očeta, trpeče matere?

Da, na vsakem stanu, na vsakem posameznem človeku občudujemo lepoto krščanske miroljubnosti, kakor svetlobo leskečih se zvezd na temnem obnebji. Da jo bomo pa še bolj čislali, premislimo še, koliko nam koristi krščanska miroljubnost!

II. „Je že lepo, krotak, miroljuben biti, — utegne kdo reči, — toda ta čednost je le za one, ki so ustvarjeni, da se klanjajo in ubogajo; kaj imenitnega storiti, kaj velicega doseči se s to čednostjo ne dá!“ Ne tako, dragi moji! Miroljubnost še požlahnjuje dela človeška, nas unema za plemenita dejanja ter obvaruje človeštvo vseh silovitosti, katere prouzročuje nebrzdana strast jeze in sovraštva. Miroljubnost ne nasprotuje srčnosti, ki vodi do zmage, pač pa varuje zmagalca napuha; miroljubnost ne nasprotuje strogosti, kadar je potrebna, pač pa skrbi, da se ne prevrže v neusmiljenost; miroljubnost

ne nasprotuje neustrašenosti, temveč le pazi, da ne zaide v preveliko predrznost. Miroljubnost ne terja, da smo bojazljivi, temveč nas le zadržuje, da ne postanemo presilni, bojaželjni; ona nas ne dela boječe, temveč previdne; nam ne slabi veljave, temveč jo še utrjuje, ker jo dela priljubljeno.

„S krotkim, miroljubnim vedenjem ne moremo pokazati potrebnega strahu,“ — menijo zopet drugi. Pa kako se motijo! Se li ne doseže z lepo navadno več, kakor pa z grdo? Koliko jih je že pridobilo pohlevno miroljubno ravnanje, ki bi se nikdar ne bili upognili sili! Sv. Vincencij Pavlanski je dejal enkrat: „Sedaj sem 84 let star, ves čas svojega življenja sem le trikrat strogo postopal in ravno takrat nisem ničesar opravil, med tem, ko sem z miroljubnostjo vselej dosegel svoj cilj.“ In vi, očetje in matere, učenci in vzgojevalci, niste li tega na svojih otrocih in podložnih že sami skusili? . . . Od tod one lepe besede učenega cerkvenega učenika: *Jaz sem mnogo krivovercev prepričal, sv. Francišek Saleški pa jih je spreobrnil. Zakaj? S svojo miroljubnostjo in krotkostjo pridobil je njih sreča za se in za večne resnice.*

„Z miroljubnostjo se ne dá pokazati pravi strah!“ Ni li miroljubnost večkrat ostro orožje, s katerim zamorete koga huje kaznovati, kakor z vsakim drugim? Eden vaših služabnikov na pr. se ujezi, vam začne nasprotovati — in tacihih britkih trenutkov, kdo jih nima? — vam reče v svojej razjarjenosti največje žaljivosti. Vi pa molčite ali kaj krotkega odgovorite, ničesa mu ne očitajte, tudi potem ne, ko se mu je že ohladila jeza. In kaj sledi po navadi temu? Tolika miroljubnost bo vzbudila kesanje v duši tacega človeka, sam si bo očital svojo prenagljenost, jo obžaloval, zarudel bo, primerjaje svoje izzivanje z vašo molčečnostjo, svojo razburjenost z vašo mirnostjo, svojo naglico z vašo potrpežljivostjo, prihitel bo k vam, prosil odpuščanja in v drugo vas gotovo ne bo več žalil tako.

Miroljuben človek dobro preudari svoje besede, da ne užali bližnjega, da niti povoda ne dá kakemu prepiru, ne išče zdražbe, ne hrepeni po maščevanji, raje sam škodo trpi, kakor da bi živel s kom v sovraštvu. Tako koristi drugim, koristi pa največ tudi samemu sebi.

O, kako zelo pospešuje miroljubnost zadovoljno življenje! Daje nam ono veselost in zadovoljnost sreča, brez katerih je nemogoča prava sreča. To so uvideli že poganje; zato so se celo oni vadili v krotkosti in miroljubnosti, da bi si ne grenili že itak grenkega življenja. O ajdovskem modrijanu Sokratu se pripoveduje, da svoji jezični ženi, ki ga je nekdaj silno zmerjala, in mu vrh tega še posodo

nesnažne vode na glavo vlila, ni družega odgovoril, kakor: „Saj sem vedel, da po takem gromenji mora priti ploha.“ — Kaj lep vzgled krščanske miroljubnosti nam daje v sv. pismu očak Abraham. Ta je bil v sorodu z Lotom; oba sta bila bogata in složno sta živila. Njuni pastirji pa so se pričeli pričkati zaradi boljših pašnikov. Miroljubnega Abrahama je to zelo bolelo. Toraj reče Lotu: „Ljubi moj, ne bodi prepira med menoj in teboj, med mojimi in tvojimi pastirji, kajti brata sva! Glej, na ponudbo ti je vsa dežela; prosim te, loči se od mene! Ako pojdeš ti na levo, ostanem jaz na desni; ako si pa ti desno izvoliš, pojdem jaz na levo.“ Abraham bil je močnejši in starejši, kakor Lot, vendar se je umaknil močnejši slabejšemu, prepustil mu je najlepši del dežele, da je ohranil mir. *Kako dobro in prijetno je, če bratje v miru skupaj prebivajo!* — Prebiraj, predragi! zgodbe svetnikov in ne bodeš našel svetnika brez te čednosti. Sv. Frančišek Sal. celo pravi, da le krotkost in miroljubnost storila ga je popolnega. Zato jo je tako topla priporočal svojim učencem: *Miroljubnost je redka čednost, pa prekosi vse druge; ona skončuje in spopolnuje ljubezen, ki je le tedaj popolna, če je miroljubna, pohljevna. Imejte jo toraj v čistih in storite vse, da jo pridobite!*

Da je miroljubnost vsakemu koristna, skusili ste gotovo že sami na sebi. Kako dobro se vam zdi včasih, da ste se pri tej ali onej priložnosti premagali, molčali, če pomislite, kako slabe nasledke bi utegnilo imeti vaše prenačljeno govorjenje! Marsikaka grenka beseda, ki ste jo imeli že pripravljeno za bližnjega, bi tega globoko zbadla in kdo vé, kaj bi vam storil v svoji jezi? Kako pametno — pravite potem — kako modro sem ravnal! Z eno besedo: raztrgal bi vezi, ki so mi tako drage; bil bi ob zaslužek, ki mi je tako potreben; zgubil bi prijatelja, ki mi je že tako dolgo odkritosrčno udan! . . . Koliko solzá, koliko britkega kesanja ni že zakrivila ena sama v jezi izgovorjena beseda, eno samo prenačljeno dejanje?

Res, srečni ste, če ste miroljubni! Če zapovedujete, z veseljem vas poslušajo, ubogajo; vaše služabnike zavidajo zaradi miroljubnosti vaše. Če vam pa nalaga pokorščino vaš stan, če služite drugim, o kako veseli vas bodo povsod, trgali se bodo za vas, storili bodo vse, da vas obdržé pri sebi! Nobenih sovražnikov ne bode imeli, ali vam pa vsaj dolgo ne bodo sovražni. Miroljubnost sladila vam bo življenje; srečni bode, kolikor sploh človek na svetu srečen biti zamore. Ljubeznjiva prijaznost, ki vam sije raz obraz, preselila se bo v globočino vaše duše, od ondot bo vodila vse mišljenje, govorjenje in delovanje vaše.

Pred nekaj leti je razsajala v Parizu huda kolera. Tedaj je napadel nek brezveren delavec na ulici usmiljeno sestro ter jo psoval z najgršimi priimki. Dobra sestra je pretrpela vse to molcé. Drugi

dan so prinesli v bolnišnico, kjer je ravno ta usmiljena Samaritanka bolnikom stregla, na koleri obolelega moža, ki ga je ona takoj spoznala. Bil je to delavec, ki jo je prejšnji dan tako zelo razžalil. Bolnika niso hoteli sprejeti, ker je bila bolnišnica že prenapolnjena, toda usmiljenka presila je tako dolgo, da so ga vendar le sprejeli. Sama mu je pripravila posteljo, z največjo požrtvovalnostjo mu je stregla noč in dan, tako, da je bolnik ozdravel. Sestra pa je postala žrtev svojega poklica in umrla. Od tistega dne, pripovedujejo, hodi ta delavec vsak dan na grob blage sestre jokati in moliti za blagor njene duše.

Glejte, kaj vse stori krščanska krotkost, miroljubnost! Najtrdo-
vratnejša srca omeči, poblaži, pridobi za nebesa; sama pa si plete
nevenljiv venec v kraljestvu nebeškem.

Predragi v Kristusu! Vam je li treba po vsem tem še priporočati to lepo in koristno čednost? . . . Nam Slovencem se v obče ne more odrekati miroljubnost, podedovali smo jo po svojih pradedih. Veliko krivic so pretrpeli, stiskani od vseh strani, toda ni je bilo grenke besede iz njih ust, niso mahnili z roko, da bi s silo odvrnili silo; vzdignili so se le, da so branili proti krvoločnemu Turčinu „krst častni in svobodo zlato“. Če je bilo one tužne čase to mogoče, zakaj bi dandanes ne, ko dihamo prosteeje, ko uživamo blagi zunanji mir? Zatoraj, bratje in sestre v Gospodu! skrbite za dragoceni notranji mir svojega srca, branite ga, čuvajte ga skrbno! Ta mir kraljuj po naših mestih in vaseh, selih in trgih; miroljubnost vladaj po hišah in družinah! Bodimo miroljubne ovce dobrega našega pastirja, ne pozabimo opomina apostolovega: *Z bratovsko ljubeznijo se ljubite, bodite ene misli med seboj, živite z vsakim, kolikor mogoče v miru!* in tudi vam bodo veljale besede Gospodove: *Blagor mirnim, otroci božji bodo imenovani!* Amen.

Fr. Šušteršič.

Tretja nedelja po Veliki noči.

I. Komu se žalost spremeni v veselje, in komu veselje v žalost?

Vi bodete žalovali, ali vaša žalost se bo v veselje spreobrnila.

Jan. 16, 20.

Besede današnjega evangelija je Jezus veliki četrtek pri poslednji večerji govoril. Previdel je žalost, katero bodo njegovi učenci imeli,

ter jim je dejal: *Še malo in me ne bodete videli*, in da bi jih potolažil, pristavi: *In spet malo in me bodete videli*. Kmalu, kmalu me bodo ujeli in jutrnji dan na križu umorili; kmalu, čez tri dni, bom spet od smrti vstal. Pové jim še, kakšen sad bo njegova smrt obrodila, rekoč: *Jokali bodete in žalovali, svet pa se bo veselil*. Učenci so bili res ob Jezusovi smrti neizrečeno pobiti in žalostni, ker so z njim izgubili vse, očeta, prijatelja in učenika. Svet pa, trdovratni judje, so se ob Jezusovi smrti neizrečeno veselili. Ker je njih nevero in pregreho svaril, so ga strupeno sovražili; in ker so menili, da so se ga z umorom za vselej znebili, so bili sila veseli.

Pa naenkrat se vse preobrne: žalost učencev se v veselje, pre-zgodnje veselje judov pa v žalost spremeni. Jezus vstane od smrti! Zdaj so učencem solzé v očeh otrte, njih upanje se oživi in oni kakor z novega spet začnejo živeti. Judje pa so osramoteni ter jasno prepričani, da so nedolžnega, da so božjega Sina križali; njih kratko veselje se je spremenilo v sramoto in žalost.

Tako se sploh na svetu godi, da po žalosti sledi veselje, po veselji pa pride žalost. Toraj rečem danes: Po žalosti bogaboječega kristijana pride vselej veselje, in po nečimernem in kratkem veselji grešnika vselej žalost, ako ne v časnosti, — gotovo v večnosti. Poslušajte vsi razlaganje teh dveh resnic zvesto, — pravični v svojo tolažbo, grešniki v svoje spreobrnjenje.

Po mrzli zimi pride prijazna spomlad; po hudem vremenu zopet izpod oblakov gorko solnce prisije; po črni noči se zopet svetla zarija prikaže, in po trpljenji bogaboječega kristijana pride veselje, dostikrat že na tem svetu.

Koliko hudega je moral prebiti nedolžni mladenič, egiptovski Jožef! Od svojih lastnih bratov je bil iz nevoščljivosti na ptuje prodan, in ondi po nesramni Putifarki, ker se je njeni grdi želji ustavil, v tamno ječo vržen, v kateri je moral dolgo časa zdihovati. Pa iz trpljenja mu je prisijalo veselje. Kralj ga pokliče iz ječe, čisla ga in ljubi in zraven sebe na kraljevi sedež posadi. Ljudstvo ga ima v časti, kakor svojega največjega dobrotnika in odrešenika.

Kako hudo udarjen je bil pobožni Job? Ob vse svoje blago, ob svoje čede in otroke je prišel; on sam sedi poln gnjilih ran na gnoji in s črepino si črve iz njih trebi; njegova žena pa in njegovi prijatelji, ne da bi ga milovali, še zasmehujejo ga in mu očitajo, da mora skrit grešnik biti, sicer bi ga Bog tako močno ne tepel. Toda iz trpljenja mu je veselje priraslo. Bog mu dá spet ljubo zdravje in dvakrat toliko vsega premoženja, kar je poprej imel.

V koliko morje žalosti je bila čista žena Suzana vtopljena! Njenega sramožljivega srca ni mogla nobena reč tako prebosti, kakor krivo obdolženje, da je prešeštnica. Že je bila k smrti obsojena, že jo ženejo na morišče, — pa v ti smrtni grozi se ji veselje oglasi. Prerok Danijel pristopi, razodene njeno nedolžnost, in njena kriva tožnika in skušnjavca sta osramotena in umorjena.

Koliko je trpel Jezus, naš Zveličar! Kdo si more misliti njegov krvavi pot na Oljski gori, njegovo krvavo bičanje, njegovo s trnjem kronanje in njegovo križanje, da bi od svete groze ginjen ne zavpil: Nima jih in nikoli ni imel nobeden človek bolečin, katere bi bile tebi, trpeči Jezus, podobne! — Pa tudi njegovo trpljenje se je v veselje spremenilo. Vstal je od smrti, častit šel v nebesa, kjer na desnici božji sedi in kraljuje čez vse, kar je v nebesih in na zemlji. Spolnujejo se besede sv. pisma: *Kdor v solzah seje, z veseljem snopje veže.* — *Blagor žalostnim, oveseljeni bodo.*

V tem življenji vendar po trpljenji ne pride vselej veselje. Lazar je bil pobožen, a vendar vse svoje dni ubog in bolehen. Tako ubog je bil, da se je želel nasititi z drobtinicami, ki so z bogatinove mize padale, in tako z ranami pokrit, da so mu jih psi lizali in bolečine hladili. Po smrti pa so ga angelji nesli v Abrahamovo naročje, — po smrti se je spremenilo njegovo uboštvo v večno bogastvo, njegovo trpljenje v večno veselje. Tako pride po trpljenju pobožnega kristijana vselej veselje, če ne v časnosti gotovo v večnosti.

Kakor pa učenci nič prav niso Jezusa umeli, ko jim je svojo bližnjo smrt napovedal; tako se tudi nam godi, kadar se nam napove kaka zopernost ali težava. Ako nam Bog le nekoliko zakrije svoje milostljivo obličje, že tega ne moremo razumeti; precej nam srce upade in potrpežljivosti zmanjka. Kdor je premožen, želi zmiraj premožen, kdor je zdrav, želi zmiraj zdrav ostati. Kdor je pobožen, želi, da bi bila njegova vera zmiraj močna, njegovo upanje zmiraj trdno, njegova ljubezen zmiraj goreča; želi, da bi nikoli nobena skušnjava nanj ne prišla. Ali bi bilo pa vse to za zveličanje koristno? Človek zmiraj trdnega zdravja in velicega premoženja dostikrat na Boga pozabi in človek brez vseh skušnjav premalo nad seboj čuje in se premalo svojih dušnih sovražnikov ogiba. Toraj tudi pobožne kristijane na tem svetu mnogo trpljenja zadeva; tudi njim veljajo besede, katere je Jezus učencem dejal: *Vi bodete jokali in žalovali, svet pa se bode veselil*, in besede sv. Pavla: *Vsi, kateri hočejo v Kristusu bogaboječe živeti, bodo preganjanje trpeli.* Le križeva pot pelje v nebesa; po križevi poti je hodil Jezus, naša glava, in na njo kliče tudi nas, svoje ude. Bog ima dostikrat tiste pod najhujšo šibo, ki jih najbolj ljubi. Kako ojster meč je bil vsajen v srce božje matere

Marije! Kako neusmiljeno so bili preganjani, tepeni in morjeni Jezusovi ljubi aposteljni! Pa po trpljenji je prišlo veselje: Marija je kraljica nebes in zemlje kronana, in aposteljni na svetih sedežih sedé in z Jezusom kraljujejo.

Bodi tedaj potolažen in stanoviten v dobrem, nedolžni trpin! Ako noč in dan delaš in se potiš, pa ti vendar vsakdanjega živeža primanjkuje; ako imaš polno glavo skrbi in polno srce nepokoja zavoljo velike trope svojih otrok; ako vedno bolehaš; ako ti je težko, hudim skušnjavam se ustavljati, zapeljivemu človeku se odpovedati, slabe navade zapustiti, in zavoljo svoje pobožnosti zasmehovanemu biti: bodi potolažen in stanoviten v dobrem, kajti po žalosti pride veselje, nebeško veselje; pride veselje, čeravno ne vselej tukaj v častnosti, gotovo pa tamkaj v večnosti. Tukaj pa imaš veselje dobre vesti, — in tega veselja ti nihče ne more odvzeti; dobra vest je najmečja blazinica v zdravji in bolezni.

II. Po nečimernem in kratkem veselji grešnika pride dostikrat že na tem svetu žalost. — Ljudje ob času občnega potopa so bili zgolj meso, to je, živeli so zgolj po svoji spačeni natori. Pa kaj se zgodi? Vsi so v vodi potonili; po veselji se je žalost oglasila. — Prebivalci Sodome in Gomore so vnebovpijoče grehe delali in so bili zavoljo njih z žveplenim ognjem pokončani. — Greh dostikrat sam sebe kaznuje. — Togoten človek sebi in domačim življenje greni. — Lakomnik sam sebi in drugim nič ne privoščí in večkrat ob vsi svoji obilnosti bolj strada, kakor berač. — Prevzetnica vse zoper sebe nadraži; prevzetnice nihče ne more trpeti. — Nezmerni v jedi in pijači zgubi svoj denar, svojo čast, svoje zdravje in vselej prehitro svoje življenje. — Stariši, kateri svoje otroke slabo izredé in neumno ljubijo, zgolj križ doživé nad njimi. — Kdor je nečistosti — tudi le skrivni nečistosti — vdan, pride prehitro črvom za jed in se usuši, drugim v strašen zgled. — Koliko hudega pride dostikrat iz kratkega mesenega veselja? Koliko sramote za stariše, brate, sestre in celo rodovino! Koliko kesanja in grenkih solza za zapeljano! Koliko stroškov za zapeljivca, če hoče pred Bogom in ljudmi svojo dolžnost storiti, mater in otroka preskrbeti!

Marsikateri grešnik ostane vendar svetu skrit in toraj spoštovan; marsikateri hudodelec zmiraj zdrav in bogat. Ali pa ne rani greh človekove vesti? Ali more kaj hujega na svetu biti, kakor zbadanje in pripekanje hude vesti? Huda vest opelini veselje in pomnoži trpljenje; spremlja človeka v družbo in v samoto; mu pravi po dnevu:

„Vsako minuto utegneš umreti in ako v grehu umrješ, se boš pogreznil v pogubljenje“; mu pravi po noči: „Če se drugi dan več ne zbudiš, si v peklu pokopan!“ — Grešniku, kateri svoje vesti ni že popolnem zadušil, hodijo njegove hudobije noč in dan pred oči in glasno vanj vpijejo: „Mé smo tvoje delo, če nas s pokoro ne pokončáš, te ne bomo nikdar zapustile, — še v večnost te bomo spremile in te pri sodbi tožile.“ — Kdor je nedolžnost zapeljal, se mu neprenehoma v ušesa glas razlega: „Tolovaj! Zakaj si me najlepšega zaklada oropal? Zakaj si me iz božjega v hudičevega otroka spremenil? Zakaj mi nisi raje telesa namesto duše umoril?“ — Vprašajte Kajna, vprašajte Judeža, kako neusmiljeno huda vest pika, grize, vjeda in pripeka.

Po nečimernem veselji grešnika pride, ako ne v časnosti, v večnosti gotovo žalost. Bogati mož v sv. evangeliji je bil do konca svojega življenja srečen; v tančico in škrlat je bil oblečen, vedno se je gostil in bil židane volje. Po smrti pa je v peklu pokopan; po veselji je prišlo trpljenje.

Le uživaj prepovedano veselje, grešnik! noben dober kristijan ti ga ni nevoščljiv! toda védi, da po veselji pride žalost. Le spravljal, skupuh, z goljufijo in odrtijo blago in premoženje vkup, prestavljal mejnike in zatiraj vdove in sirote; toda védi, da po dobičku pride zgubiček, po krivičnem bogastvu večno siromaštvo! — Le kolni in roti se, ti togotnež, le pobijaj ljudi in živino; toda védi, da te bo po smrti večno prokletstvo zadelo; s tako mero ti bo merjeno, s kakeršno si ti meril! Le živi, nečistnik, nečistnica, po spačenih željah svojega mesa, — le zapeljuj z grdimi deli in umazanimi besedami Bogu ljubo mladost; le lovi s prilizovanjem in darovi ženo svojega bližnjega v svoje hudobne mreže; — toda védi, da je kratko, kar veseli, večno, kar bo péklo; — po smehu pride jok, po veselji žalost tako gotovo, kakor gotovo pravični Bog, ki vse dobro plačuje in vse hudo kaznuje, v visocih nebesih prebiva! — Le raduj se in popivaj s svojimi bratei, ti nezmerni človek, toda védi, da po grešni sitosti pride večna lakota in žeja, — po grešnem veselji velika bridkost in žalost!

Oh! ljubi kristijani, nikar se vendar ne dajmo nobenemu obetanju veselja ali dobička v kak greh premotiti, kajti greh je največje in edino zlo na svetu, — greh je studenec reve in žalosti, — greh je človekovo pogubljenje! Hrepenimo pa po dobrih delih in lepih

čednostih, — hrepenimo po pobožnosti; pobožnost dela človeka v tem in prihodnjem življenji srečnega, ga tolaži v križih in nadlogah, spremi pred sodnji stol božji in mu prinese večno in popolno veselje, katero mu nihče odvzel ne bo. Amen. † Jos. Rozman, dekan (1852).

2. K potrpežljivosti nas nagiba tudi misel na nebeško plačilo.

Vaše srce se bo veselilo in vašega
veselja vam ne bo nihče vzel

Jan. 16, 22.

Znana in dognana resnica je, da je tisti kristijan na pravem potu proti nebesom, kateri z voljo in potrpežljivostjo prenaša trpljenje, ki mu ga je Bog poslal. Vsako trpljenje voljno in potrpežljivo prenašati, pa ni ravno lahka reč. Ko bi nam tukaj zmiraj sijalo solnce sreče in veselja, ko bi se nam godilo, kakor apostelnom na Taborski gori, bi ž njimi vred glas zagnali in rekli: *Dobro nam je tukaj biti*. Ali ker se nam solnce sreče le prepogostokrat skrrije za tamne oblake nesreče in trpljenja, nam le rado srce upade in milo zdihujemo vsak pod svojim križem: jeden pod jarmom revščine in pomanjkanja, drugi pod bremenom zaničevanja in zasramovanja, tretji pod težo bolečin in bolezní, in naj bi tudi kdo ves čas življenja ne okušal pelina in trpljenja, na zadnjo uro ga mora vendar le piti in poskušati, kako grenka je smrt.

Ker se potemtakem trpljenju ne moremo ubraniti, nam je nagibov potreba, da ga vsaj voljno in potrpežljivo prenašamo. Sevéda bi si morali prizadevati, da bi vsako trpljenje le iz ljubezni do Boga pretrpeli; toda malo jih je, kateri bi se bili že na toliko stopinjo krščanske popolnosti povzdignili, da bi iz same čiste ljubezni do Boga voljno sprejeli vsako trpljenje. Potrpežljivim biti je pa vsem potreba, in treba toraj tudi vsem nagibov k potrpežljivosti. Jako krepek nagib k potrpežljivosti danes Kristus sam v sv. evangeliji daje vsem žalostnim, rekoč: *Spet vas bom videl, in vaše srce se bo veselilo in vašega veselja vam ne bo nihče odvzel*. Iz teh njegovih besedi posnamem tudi jaz svoje današnje govorjenje, ter rečem: bodimo potrpežljivi v trpljenji, ker je 1. trpljenje na tem svetu le majhno, plačilo na onem pa veliko; 2. trpljenje na tem svetu kratko, plačilo na onem pa večno.

1. Naše trpljenje na tem svetu se kar ne more primerjati s plačilom v nebesih, ker trpljenje je le majhno, plačilo pa neizrečeno veliko. Življenje naše na tem svetu nam je čas poskušnje. Čas poskušnje pa je težaven in trudapoln čas. Kadar stariši svojega otroka v šolo pošljejo, ali h kakemu mojstru učiti dajo, mora otrok — če tudi ne ravno v tujo deželo, vendar le vsaj — med tuje ljudi, kjer se mu po navadi nič kaj dobro ne godi. Pridno mora delati, dosti zoprnosti prestajati, veliko sitnosti pretrpeti, in ima jedi le po malem. tepeža pa obilo, ta ga suje sem, oni ga paha tja, kakor ima ravno čas in priložnost. In še le kadar se je izšolal in izučil, mu zasveti zarija boljšega in prijetnejšega življenja, in vesel se k svojim starišem vrne na očetov dom, ter vsled preobitega veselja pozabi vse trpljenje, katero je bil prestal. Ravno tako se šolamo in poskušamo tudi mi tukaj na zemlji ter pripravljamo za trikrat srečno življenje v očetovi hiši, svetih nebesih; in ker se pripravljamo in poskušamo, ne moremo brez truda in trpljenja biti. Le skozi trpljenje nam gré pot v življenje. Trpljenje nam je lestvica, po kateri si kvišku pomagamo iz solzne doline na vesele nebeške višave; britkosti so nam stopnjice, o katerih govori Jezus: *Blagor v bogim v duhu, — blagor žalostnim, — blagor zavoljo pravice preganjanim, njih je nebeško kraljestvo*. Ako se že posvetni ljudje toliko trudijo, da bi si peščico časne sreče in radosti pridobili, ali neizrekljivo veselje v nebesih bi pa ne bilo vredno, da voljno prenašamo vse bolečine, vse britkosti, ki nam jih ljubi Bog pošilja? O, kaj je pač vsa časna sreča, kaj vse pozemeljsko bogastvo, kaj vse posvetno veselje proti neizrekljivemu nebeškemu veselju! To, kar je senca proti svetlobi, kar je tema proti luči, kar noč proti dnevju. Okušal je kralj Salomon vse veselje, ki ga ta svet dati more, užival vse dobrote, kakoršnih si koli človeško srce more tu na zemlji poželeti, in vendar je na zadnje spoznal ter zdihoval: *Vse je nečimernost, in nečimerna nečimernost*. Nasproti pa sv. Pavel piše o nebeškem veselju, da *oko ni videlo, uho ni slišalo in nobenega človeka srce ni občutilo, kar je Bog tistim pripravil, ki ga ljubijo*. In sv. Frančišek Seraf., kadar je hudo bolan zamaknjen bil ter okusil v tem stanu kapljico rajskega veselja, je pri tej priči ozdravel. Toraj sv. pismo ne govori zastonj, da bo Bog svoje izvoljene napojil s potoki vse sladkosti. Naj bo potemtakem naše trpljenje na tem svetu tudi še tako veliko, še vse večje je plačilo, ki nas čaka v nebesih, ako svoj križ voljno prevzamemo in potrpežljivo prenašamo.

II. Naše trpljenje na tem svetu je pa tudi le kratko, plačilo v nebesih pa je neizmerno dolgo. Res je včasih časno trpljenje tako

grenko in žarko, da celo najpobožnejšemu človeku srce podira. Pravični Job je bil sicer mož trdne vere, ali kadar ga je nesreča za nesrečo lovila, je vendar le žalosten vskliknil: *K tebi kličem* (o Bog) *in me ne slišiš*; (pred taboj) *stojim, in se na-me ne ozreš.* (Job. 3.) Sv. Pavel je rekel: *Obloženi smo bili čez mero, da se nam je življenje zamrzelo.* (I. Kor. 1.) In celo Kristus sam je na Oljski gori govoril: *Moja duša je žalostna do smrti,* — na svetem križu pa je zdihnil: *Moj Bog! moj Bog! zakaj si me zapustil!* Pa naj bo naše trpljenje na tem svetu tudi še tako bridko in grenko, naj bo nadloga tudi še tako skeleča in huda, naj bo nesreča tudi še tako silna in velika; pri vsem tem vendar-le malo časa trpi in naglo preide. Naše življenje se potegne do 60., 70., 80. leta, in še to poredkoma. Toda kaj je 80, ali 100 ali celo 1000 let proti večnosti!? Še toliko ne, kakor kapljica vode proti neizmernemu morju, še toliko ne, kakor drobno zrnice peska proti najvišjim goram. Ko bi tedaj človek tudi ves čas življenja veliko trpel, in bi je ne imel tudi le jedne vesele ure na zemlji, kaj je pač vse to trpljenje proti večnemu veselju in nepopisljivemu zveličanju v veličastnih nebesih, katero bo užival ne le toliko časa, kolikor časa je tukaj na zemlji trpel, tudi ne le samo 70 ali 80 let, kolikor jih je morda na tem svetu preživel, marveč užival ga bo vedno in vekomaj. Kakor bolniku, kadar mu zdravnik zob izdere, kateri mu pokoja ni dal, na enkrat odleže, tako se bo tudi vbogemu zemljanu na enkrat žalost v veselje spremenila, v tem trenutji, ko se mu bo duša od telesa ločila, ter pred božji prestol stopila, in njegovega veselja potlej ne bo konca ne kraja.

Kaj bi se toraj trpljenja branili, ki nam ga dobrotljivi Bog iz ljubezni pošilja, da bi nas po tem kraljevem potu v večno veselje pripeljal? Saj vémo, da Bog nikomur več ne naloži, kakor toliko, kar prenesti more, in smo prepričani, da trpečega človeka, ako je lepo vdan v njegovo sveto voljo, tudi v sredi trpljenja ne zapusti, temuč mu s svojo pomočjo na strani stoji, ga tolaži in podpira, da srca ne zgubi in celo v najbridkejšem trpljenji s sv. Bernardom spozna in govori:

Naš jezik je ne dopové,
Tud' črka ne, sladkosti té;
Le kdor si skusi, vé in zná,
Kaj je ljubiti Jezusa!

Zapomnite si prelepe besede sv. Avgušтина: *Večni mir bi se moral kupiti z večnim delom. Toda kolika je usmiljenost božja! Bog ne pravi: milijon ali tisoč let morate delati, še 50 let nam ne od-*

loči, ampak pravi: *Delajte, trpite kratki čas svojega življenja, in to vam bo pridobilo neskončno slavo!*

Voljno tedaj trpimo in potrpežljivo svoj križ nosimo, saj trpljenje tega sveta, kakor smo se danes prepričali, je le majhno in kratko, če ga primerimo prihodnjemu obilnemu veselju, ki nas čaka gori v nebesih kot plačilo naše potrpežljivosti in udanosti v sv. voljo božjo. Kadar so v starodavnih časih malikovalski Rimljani očitne igre imeli, pri katerih so igralci v stavo tekali in letali, so jih gledalci s tem k hitrosti spodbadali, da so na darila, na zvišanem kraju razobešena in zmagovalcem namenjena kazaje prigovarjali: „Navzgor pogledjte!“ (*sursum oculos*) kaj namreč ga čaka, kateri bo zmogel. — Tudi mi tekamo v stavo iz časnega življenja proti večnemu, in ako se na poti ne ustavimo in do konca stanovitni ostanemo, nam bo nebeško veselje v darilo in obilno plačilo.

Kadar koli nam toraj vsled silnega trpljenja srce upada, obrnimo kviško svoj pogled in zmislimo se na obilno plačilo, ki nas čaka onkraj groba po kratkem trpljenju na tem svetu. Ako si malo cenjen tu na zemlji, ljubi kristijan! in se nobeden za te ne zmeni, nobeden na te ne ozre, ali te morda hudobni ljudje še celo zasmehujejo in zaničujejo, nič ne maraj. Poslušaj, kako lepo te sv. Pavel tolaži, ker pravi: *Svest sem si, da trpljenje sedanjega časa se ne dá primeriti s prihodnjo častjo, ki bo nad nami razodeta.* Blagor ti, ako voljno trpiš, kuje se ti svetla krona, plete veličasten venec, katerega ti bo Bog sam na glavo posadil po kratkem trpljenju in te prelepo počastil v pričo angeljev in vseh svetnikov. Si z Jezusom zaničevan in zasramovan na tem svetu, boš ž njim vred na onem kraljeval v nebeški slavi. — Če te bolezen na posteljo položi in te silno trpinči, razen tega pa še tudi nikogar nimaš, da bi te preložil, ti prestljal, ti zdravila prinesel, ti pripravne hrane oskrbel in te tolažil; nič ne maraj: glej, par mesecev še in vse bo pri kraju: jenjala bo vsaka težava in nehala vsa bolečina, kadar stopiš v presrečno deželo, kjer ni ne žalosti, ne trpljenja in nobene bolečine. Lepo se v sveto božjo voljo izroči, in s sv. Avguštinom reci: *Gospod! tukaj žgi, tukaj reži, da mi v večnosti prizaneseš.* — Si vbožen in reven, imaš prihodkov malo, stroškov pa veliko, posestvo majhno in družino obilno, in ti pomanjkanje pri durih in oknih v hišo pogleduje, iz vsakega kota pa skrbi v tebe režé, in te na vsakem vogalu stiska nesreča: srečen si, ako vse to brez godrnjanja prebiješ in svojega zaupanja do Boga ne zgubiš. Glej, vse te nadloge, in naj si bodo še tako velike, še senca niso proti neizmernemu bogastvu, ki te čaka v presrečnem raji

kjer ni ne gladu, ne žeje, ne revščine, ne pomanjkanja in nobene skrbi. O kako se ti bo pač takrat srce oveselilo, kadar te bo Gospod nebes in zemlje gori k sebi poklical in ti poreče vesele besede: *Blagor ti, zvesti, dobri hlapec; ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil, pojdi v veselje svojega Gospoda. Amen.*

† Jan. Škofic.

Četrta nedelja po Velikinoči.

I. Grešnikova pot.

Nobeden izmed vas me ne vpraša:
Kam greš? Jan. 16, 5—6.

Aposteljni so bili večkrat s svojimi vprašanji Kristusu nadležni, tako da jih je svaril zavoljo njihove radovednosti (Jan. 21, 22); danes pa, ko jim je svojo ločitev od njih naznanil, so bili od silne žalosti tako zmešani, da ga nihče ne vpraša, kam gré; zato jim pa Jezus sedaj sam očita, zakaj ga nihče ne vpraša, kam gré? — Čudno bi se lahko komu zdelo, zakaj Jezus apostelnom očita, zakaj ga ne vprašajo, kam gré? — Gotovo in jasno je precej, da je Jezus hotel s tem očitanjem svojim učencem kak poseben nauk dati, jim kaj posebnega na srce položiti. Pa kaj bi utegnilo to biti? Hotel jih je podučiti, da ločitev od sveta in prehod v večnost ni kaka malo pomembna, malo vredna, ali še celo vprašanja nepotrebna reč, pač pa, da je ločitev od sveta in pot v večnost silno važna, imenitna in vsega premisleka vredna zadeva! Hotel je namreč Kristus apostelnom reči: Kolikokrat ste me nadlegovali s praznimi in nepotrebni vprašanji, sedaj pa, ko se vrši dogodba največje pomembe, ko grem iz časnosti v večnost, pa se nič ne zmenite in me ne vprašate: Kam greš? kakšna pot je ta? — Lep nauk za nas, kako imenitno in potrebno je, da se mi večkrat vprašamo: človek, kam greš? t. j. zakaj si na svetu, kaj bo s teboj po smrti? O kako malo je ljudi, kateri bi se večkrat resno vpraševali, kam gredó; kateri bi večkrat premišljevali svojo pot s tega sveta v večnost k Bogu, svojemu sodniku! O, da bi se pač mi vsak dan vprašali, kam gremo, na kakšni poti smo, ali gremo v pekel ali v nebesa?! Posebno pa tebi, grešnik, rečem, premisli z menoj vsaj danes, kakšna je, in kam gré tvoja pot?! — Jaz ti hočem pri tem premišljevanji pomagati, ter ti tvojo pot popisati,

in ti pokazati, da tvoja pot je za te zapeljiva in goljufiva, težavna in huda in naposled nesrečna, da bi jo zapustil, dokler je še čas. Bog daj svojo pomoč!

1. Grešnik, premisli in prevdari, kakšna je tvoja pot in kam te pelja? Ti se močno motiš, ako misliš, da si ti na pravi, srečni poti; vеди, da pot, katero si ti z grehom nastopil, je zapeljiva in goljufiva za te. Predragi! kaj mislite, kako se je prvi greh v raji začel? Prvi greh je bil storjen po zmoti, po goljufiji. Eva, katera je videla lepo, prijetno jabelko od zunaj, je mislila, da ima tudi skrivno, veliko moč v sebi, kakor ji je satan obetal, gré in jabelko ugrizne, — pa oh groza! — nasledki greha niso bili taki, kakor si jih je obetala, sirota se je ogoljufala. Goljufija in zmota tedaj je bila korenina prvega greha. Ravno tako ogoljufan je tudi človek, kateri na potu greha stoji. Grešnik ima hudo za dobro; grenko za prijetno in sladko; podoben je otroku, kateri z veseljem jé in trga lepo-rudeče strupene jagode, ker méni, da so tudi tako zdrave in dobre, kakor so lepe videti, pa revež ne vé, da imajo smrtni strup v sebi, ter da mora umreti, kdor jih povžije.

O grešniki, vam se prijetno in sladko zdi, valjati se v grehih, katerih se očitno imenovati bojite; vam se zdi prijetno igrati, plesati, pijančevati, nedelje in praznike oskrunjevati in pregrešno-posvetne burke uganjati; pa nič nečete vedeti, da ste v strašni zmoti, da sami sebe goljufate, in da sami sebi nesrečno, grozno jamo kopljete! Vprašam vas, ali je to res kaka prijetnost, kaka sreča ali veselje za človeka, kar ga spravlja ob mir vesti, kar mu jemlje nedolžnost, milost božjo, pravico do svetih nebes? Je-li mar to dobro za vas, če vi Bogu hrbet obračate, v službo hudobnega duha stopate, in svoje duše pogubljate? Pa kaj, ker vi na to nič ne mislite, še več, vaša zmota je tolika, da imate vi še celo druge, kateri ne živijo tako, kot vi, ter ne delajo tako, kot vi, in ne mislijo tako, kot vi, za neumne, nespametne, nesrečne! — Povejte mi, kaj bi vi rekli ljudem, kateri bi bili šepasti, sloki, pa bi se drugim, kateri imajo zdrave, ravne, lepo izraščene ude, posmehovali zato, ker tudi drugi niso grbasti, krivi in šepasti? Vi bi gotovo rekli: Ti so pravi bedaki, ker zaničujejo in zasmehujejo druge, kateri niso tako pohabljeni kot sami, ker imajo to, kar je grdega, pohabljenega, za lepo in dobro! In glejte, tako slepi in zmešani so grešniki, da jim njihovo nerodno in ostudno življenje dopada, med tem, ko se jim življenje bogaboječih in pobožnih ljudi zdi smešno in nesrečno! Grešniki! spoznajte vendar

enkrat svojo zmoto, spoznajte, kako sami sebe goljufate! Glejte, vi zaničujete one, kateri se vaši razuzdanosti ne vdajo, vi imate za nesrečne one, kateri samoto ljubijo in na tihoma za se in Boga živé, vam se zdé neumni tisti, ki se posvetni preširnosti in nečimernosti odpovedujejo; vi pikate one, kateri ne marajo za posvetne marnje, nesramne pogovore ter rajše spodbudne bukve prebirajo, premišlujejo, božjo besedo pridno poslušajo in se grešnih priložnost ogibajo ter le za Boga in večnost živijo. Je-li kaka večja zmota in goljufija samega sebe, mimo te, da imate vi hudo za dobro, neumno za pametno, vaše življenje za srečno, družih pa za dolgočasno in neumno? Vam se pač prilégajo besede, katere je sv. Janez zaklical nekemu takemu zaslepljencu, rekoč: *Praviš: Bogat sem in obilno premožen, in ničesar ne potrebujem; in ne véš, da si reven in usmiljenja vreden, in vbog in slep in nag.* (Raz. 3, 17.) Vedi ti, zapeljani in ogoljufani grešnik, kateri sedaj svoje zmote spoznati nečeš, da jo boš kmalo v svojo največjo nesrečo spoznati moral! — Ti sedaj ne maraš za nobeno svaritev, za noben nauk, ne poslušáš glasu svoje vesti, zapeljuješ nedolžnost, zapravljáš dragi čas, divjaš zoper svoje zdravje in dušo, se morda še celo norčuješ iz svetih in zveličalnih resnic in pomočkov srečne smrti, — pa vedi, da boš ti vendar le kmalu hoté ali nehoté spoznati moral, da je bila pot, po kateri si hodil in morda še hodiš, za te grozno slepilna in goljufna! — Grešnica, ti živiš v prepovedanih zvezah, pa kmalu boš spoznati morala, da si bila ti tista nesrečna stvar, katera je število hudobnih na svetu in zavrženih v peklumnožila! Ti se sedaj smejaš in veseliš v svojem grehu, pa kmalu bo žalost napolnila tvoje srce in ti boš osramotena spoznati morala, da nisi bila na pravem, ampak na goljufivem potu!

O vi, nesrečni stariši, kateri ne skrbite za lepo krščansko izrejo svojih otrok, ter rajše živino lepo redite, kakor pa da bi ali sami blažili, ali pa vsaj likati in podučevati pustili neumrjoče duše svojih otrok! O slepi stariši, kateri svojim otrokom vse dovolite in vse veljati pustite, ter ne kaznujete njihovih nerodnosti, ampak le zagovarjate; jih plesa, prevzetnosti in nečimurnosti, iger in sto drugih pregrešnih reči priučite, ali jim vsaj po svoji dolžnosti in moči ne branite; jih ne pošiljate v cerkev k molitvi, ne v šolo k naukom, ter jih nobenega koristnega dela ne privadite: vam se bodo tudi enkrat oči odprle in spoznati bode te morali neizmerno gorje, katero ste vi zakrivali; žalostni, toda prepozno že, bode te spoznati morali, da niste hodili po pravi poti, ker ste sebe in svoje tako nesrečne storili!

O vi, nesrečni gospodarji! kateri zavoljo časnega dobička pustite, da se greh pod vašo streho godi, — vi boste vendar le enkrat spoznati morali, da ste bili pravi satanovi hlapci, kateri ste mu pomagali njegovo kraljestvo razširjevati, božje pa zatirati!

O vi, nesrečni grešniki vsi, bodite si že kakoršnikoli, naj se vam le mrzi nad pridigami, svetim branjem, molitvijo, svetimi zakramenti, kolikor drago; naj vam je vse dobro trn v peti, nič ne pomaga, spoznati bode te morali, da je res, kar ste velikokrat slišali: da nečistniki, pijanci, tatje, preklinjevalci, prevzetneži in togotneži nimajo nobenega deleža v nebeškem kraljestvu! Toda gorjé vam, če bode te vi svojo zmoto in goljufno pot še le takrat spoznali, kadar ne bo več časa se poboljšati, več moč, se na pravo pot obrniti! — Spoznajte svojo zmoto rajše sedaj precej, podajte se z grešne goljufne poti na pravo pot čednosti, kajti vaša grešna pot ni le samo pot zmote in goljufije, — ampak ta pot je za vas tudi silno huda in težavna!

2. Zastonj se bahajo grešniki, da imajo veselo in prijetno življenje, saj ga nimajo. David pravi, da je grenkost, bolečina in težava na njihovih potih. (Ps. 7, 10.) In prerok Izaija (57, 20. 21) pravi: *Hudobni so kakor šumeče morje, ki ne morejo pokojni biti, — oni nimajo miru.* Pot grešnikova je že na tem svetu silno huda in trnjeva; trpinči jih namreč: a) njihova vest, b) svet, c) trpinčijo jih grenki njih spomini!

a) Trpinči jih najpoprej njihova vest. Sv. Brnard primerja vest hudobnega človeka peklenki ječi. Kakor pogubljeni v peklu trpijo brez tolažbe, brez konca in kraja, tako tudi na tem svetu huda vest človeka peče, ter mu daje okušati že sedaj nekoliko trpljenja zavrženih v peklu. O nesrečni grešniki! Delajte, kar hočete, tekajte za kratkočasi, kamor hočete, iščite samote ali tovaršije, vest bo šla vedno z vami ter vas bo bodla in grizla, dokler se z grehom ne poslovite. Pa porečete, saj vidimo tudi grešne ljudi vesele in zadovoljne, se smeja in burkajo, plešejo in vriskajo. Res je, da vi vse to na njih vidite, toda vedite, kaj pravi sv. Ambrož: *Vi vidite le zunanost grešnikov, ne pa njihove vesti.* — Oni vpijejo, kolnejo in se norčujejo, da bi glas svoje vesti prepčili, oni se na videz delajo in kažejo zadovoljne, ker znotraj nobenega miru nimajo.

b) Koliko trpljenja pa grešnikom napravlja — svet! Koliko morajo grešniki, kateri hočejo z grehi svetu dopasti in služiti, zavoljo sveta in od sveta prestat! Sedaj se morajo volji tega, sedaj onega človeka vdati, da bi svoje pregrešne namene izpolnili; sedaj

morajo dolga in težavna pota zavoljo greha delati, veliko dragega časa in denarjev zapraviti, sedaj zopet zdravje poškodovati, si sladak počitek in pokoj odreči: zares, če vse prav premislimo, moramo spoznati in reči, da pot, katera pelje v pekel, je veliko težavniša in ostrejša, kakor pot, katera pelje v nebesa! O grešniki, vi se veliko bolj trudite za pekel, kakor pa bi se vam bilo treba truditi za nebesa; več morate vi prestati, prenesti, darovati za pekel, kakor pa dobri storijo, trpijo, darujejo za nebesa!

c) Slednjič pa grešniku življenje grenijo bridki spomini. Naj preišlje svoje pretečeno, sedanje ali prihodnje življenje, nikjer in od nikoder ne dobi tolažbe. Če išče tolažbe v svoji pobožnosti, je ne najde, ker ni nikoli imel nobene prave pobožnosti. Če išče tolažbe v molitvi, je ne najde, ker so bile njegove molitve le gnjusoba pred Bogom. Če je išče v svojih dobrih delih, je ne najde, ker se jih ni nič nabral; ali v svojem trpljenji, tudi ne, ker si je sam z grehi trpljenje napravljaj in množil. Morebiti ga tolažijo otroci? Kako, ker so le žive priče njegove malopridnosti! — V preteklosti ne najde nad nikomur svoje tolažbe, pa tudi v sedanjosti ne, ker on le predobro čuti roko božjo, katera se nad njim vihti; ravno tako malo more potolažen biti, če zrè v prihodnost, kajti družega ga ne čaka, kakor Bog, njegov pravični sodnik, kateri ga bo po svoji ojstrosti in pravici sodil in kaznoval po zasluženji. Vidite toraj in spoznajte, da grešnikova pot je res trnjeva pot, in vi bi hoteli biti tako kratkovidni, da bi še dalje na grešnem potu ostajali, ali po njem naprej drli? O vrnite se, dragi v Gospodu, vrnite se, pot grešnikova pelje slednjič v pekel!

3. Recimo, da bi vse to, kar sem vam dosedaj povedal, ne bilo tako, da bi namreč grešnikova pot ne bila res goljufna, ne trnjeva, temveč srečna in prijetna, kakor jo tudi satan res slehernemu grešniku pred očmi slika, bi vam vendar nikakor ne svetoval, po njej hoditi, in sicer zato ne, — in najbolj zato ne, ker ta pot pelje slednjič v propad, v pogubljenje, v pekel! Nikar ne pozabite, kar govori pobožni Job (21, 12—13.) o grešnikih: *Hudobni imajo boben in citre in se veselé ob glasu piščal*, — t. j. se razveseljujejo z godbo in plesom, — *pa v hipu gredó v grob!* — Tak je milovanja vreden konec grešnikove poti, — večno pogubljenje! — Pa kateri so ti, ki tako nesrečno končajo? Ti so prevzetneži, kateri se nad druge povzdigujejo; ti so lakomniki, kateri imajo denar in blago za svojega boga; ti so nesramneži, kateri svojim grdim željam strežejo; ti so nevoščljivci, kateri drugim, posebno pa svojim razžalilec

vse hudo želé in privoščijo; ti so pijanci, zapravljivci, igralci, kateri sebe in svoje v revščino potiskajo; ti so togotneži, kateri svojim nasprotnikom iz srca odpustiti nečejo; ti so nemarneži in lenuhi, kateri molitev, službo božjo, pobožnosti, dobra dela in vse lepe prilike dušnih milosti v nemar puščajo, ter nič na poboljšanje, na zveličanje — na večnost ne mislijo; ti so krivičniki, kateri svoje roke po tujem blagu in denarju stegujejo ter se naposled hitro v pekel pogreznejo. — Premislite in dobro prevdarite tedaj vi, mladi ljudje, mladeniči in dekleta, očetje in matere, gospodarji in drugi, kam greste, na kateri poti ste!?

Sv. Jeronim nam popisuje čudno šego, kako so judje potem, ko jim je bilo jeruzalemsko mesto razdejjano in ko so bili v rimljansko sužnost pahneni, obletnico te svoje nesreče obhajali. Pravi namreč, da je bilo judom še ob njegovem času prepovedano v Jeruzalem hoditi, razen jedenkrat v letu, in sicer ravno tisti dan, ob katerem so bili Rimljani mesto premagali in razsuli; pa tudi ta dan se jim ni dovolilo po mestu jokati, ako niso poprej Rimljanom za to kaj plačali; zatoraj so vsako leto veliko denarja skupaj zložili, ter si kupili tako dovoljenje, da so smeli v mestu jokati. Ko je napočil omenjeni dan, so se judje od vseh krajev shajali: možje in žene, stari in mladi, vdove in device so se v žalostni obleki, z razvezanimi lasmi z bledimi obrazi in pobitim srcem polagoma jeruzalemskemu mestu približevali, ko so pa do mestnih vrat prišli, so jeli milo zdihovati, na prsi se tolči in solziti, potem so šli najpoprej na goro Morijo, kjer so vedeli, da je nekedaj tempelj stal, in ko so mimo zapuščenih hiš šli, v katerih so njihovi davni predniki stanovali, so tak jok zagnali, da se je daleč razlegal; ko so pa prišli do tempeljevih razvalin, so se vsi na obraze vrgli in tako milo jokali, da bi se kamenju smilili. Potem so šli v procesiji po celem mestu, od kraja do kraja po mestnih ulicah, ter gredoč povsod milo jokali. Toda kmalu jim je potekel čas, katerega so si bili odkupili, da so smeli jokati. pa Rimljani so jim prepovedali, ter jim rekli, ako hočejo še jokati, morajo še denarjev plačati! In glejte, kdo bi si mislil?! Judje so svoje mošnje odvezovali in lakomne vojščake podkupili, da so jim podaljšali čas jokanja, zato ker so Jeruzalem zgubili, ker jim je bil tempelj razdejjan, in ker so bili iz domovine pregnani in v sužnost tirani. Tako popisuje sv. Jeronim to čudno šego judov, in popisovaje to žalostno obletnico, sam solze toči!

Predragi kristijani! Te dogodbe vam nisem zastonj povedal, ta dogodba vam grešnikom velja! Judje so jokali zaradi zgube posvetnega Jeruzalema, da, še celo denarja so plačevali, da bi jokati smeli; ti grešnik pa si s svojimi grehi zgubil nebeški Jeruzalem, pa se vendar ne solziš. Judje so jokali, ker jim je bil tempelj razdejjan, ti

grešnik pa sam v sebi razdevaš tempelj sv. Duha, Bogu slovo daješ in v svojem srcu postavljaš tempelj grehu, satanu, — in vendar na svojo nesrečo ne misliš! Judje so jokali, ker so zgubili domovino, tebi, grešnik, pa je smrtni greh vsa tvoja dobra dela ukradel in z njimi pravico do svetih nebes, do tvoje prave domovine, in ti ne jokaš nad toliko izgubo! Judje so jokali, ker so bili v sužnost pregnani, ti grešnik si se pa z grehom prodal v sužnost hudiču, kateri ti večno trpljenje pripravlja, in ti se ne treseš, ne trepetiš! O nesreča, kdo jo zamore prav popisati?! Samo vidva, grešnik in grešnica, je ne spoznata, je ne objokujeta! O spoznajta vsaj danes, da vidva nista na pravem potu; da grešna pot je za vaju goljufna, trnjeva, neskončno nesrečna pot, katera pelje naravnost v pekel! Poglejta in ozrita se na Jezusa. On je prišel in naše slabosti na se vzel. On je prišel iskat, kar je bilo zgubljenega, zdraviti, kar je bilo bolnega, nam zopet dati, kar je božjega; približajta se toraj zaupljivo in skesano k njegovemu presvetemu srcu, v njegovi krvi se svojih grehov omita, čisto se spovejta in poboljšajta, ter zapustita pot, katero vama satan in greh kažeta, katera pelje v pogubo, ter hodita zanaprej po potu, katero vama kaže Kristus, nebeški vojvoda, katera vaji popelje v večno življenje, ker le on je prava pot, resnica in življenje. (Jan. 14, 6.) Amen.

Andr. Šimenec.

2. Štiri vrste izveličanin.

Jan. 16, 5.

Vvod. Cerkveno leto nas vedno spominja zveze z Jezusom, da kakor je on bil živeč na svetu, tako tudi mi postati skušamo. To pričajo nam tudi evangeliji po Velikinoči. Bolj ko se bližamo prazniku vnebohoda, bolj nas sv. cerkev opominja onih besed, s katerimi se je Izveličar poslavljal od svojih apostolov. Vše zadnjič ste slišali: *Še malo in me ne bode te videli . . . danes: Grem k njemu, kateri me je poslal . . . prihodnjič: Zapustim svet in grem k Očetu.* Toda ne sam, on hoče, da apostoli za njim pridejo: *Spet vas bom videl . . .* Za apostoli tudi nas vernike kliče: *Sin človekov namreč je prišel iskat in izveličati, kar je bilo zgubljenega.* Tudi nam veljajo besede današnjega evangelija: *Grem k njemu . . .* (Jan. 16, 5.) Se jih pa tudi spominjamo, jih premišljujemo? Kdo? . . . Človek, kristijan! Bog te je zato vstvaril, Odrešenik odrešil, sv. Duh te posvečuje, da

dosežeš poslednji svoj namen. Kam? . . . V srečni, najsrečnejši kraj, kjer se Bog svojim izvoljenim z obličja v obličje gledati in uživati daje. (Raz. 21, 4.) Zakaj? . . . Ker si zvesto spolnoval zapovedi božje. Kolika sreča! . . . Če tudi neskončnega veselja razumeti ne moremo (I. Kor. 2, 9), nam vendar cerkveni učeniki navajajo več vrst izveličanih, ki so po raznih potih dospeli do nebeške gloriije. Sveti Brnard našteva štiri vrste izveličanih nam v posnemo, da nobene ne zgrešimo. Te s pomočjo božjo danes premislimo.

Izpeljava. I. Prvi se v nebesa tiho splazijo: to so ponizni, priprosti, pobožni. Svet se za nje ne méni, jih drugače ne pozna, nego takrat, ko jih zaničuje. Ti posebno posnemajo Marijo . . . Od sveta pozabljena devica je bila . . . *Glej, dekla sem Gospodova* . . . V tolažbo nam vsem izrečem, da jih je tudi še danes mnogo v tej vrsti: menihi in nune po samostanih, pa tudi pobožne device med svetom. Od sveta pozabljeni so vendar v nebesih zapisani: *Blagor vboгим v duhu* . . . V kmetskem ali sploh nizkem stanu živeči, ki pri trdem delu svojega Boga ne pozabijo. O teh porečejo enkrat pogubljeni: *Nos habuimus eos aliquando in derisum* . . . (Modr. 5, id.) — Ali se smeš tudi ti v to vrsto prištevati?

II. Nebesa si kupijo: dobrotljivi, usmiljeni. Zveličar sam uči: *Delajte si prijatelje s krivičnim mamonom* . . . Bogatin svetopisemski bi si lahko kupil Abrahamovo naročje . . . *Miloščina očisti grehov.* (Avguštín.) Ali skrajnosti se je treba varovati. Dobro delo bo Bogu prijetno: 1. V stanu posvečujoče milosti božje. Najboljša jed nam ne diši iz umazane posode, največje dobro delo grešnika ne dopade Gospodu (Jan. 15, 5). 2. Radovoljno — ne z žalostjo ali po sili; *veselega darovalca ljubi Bog.* (2. Kor. 9, 7.) 3. Iz ljubezni do Boga, ne pa zavoljo ljudi v shodnicah in na križem potih . . . *Kar desnica dá, naj levica ne vé.* V vseh časih krščanstva najdemo vzgledov: Vincencij Pavlanski, sv. Elizabeta, — križana usmiljenost. — Si li tudi ti prizadevaš nebesa kupiti? Kakšno veljavo imajo tvoja dobra dela pred Bogom?

III. Tretji si nebesa priboré. *Nebeško kraljestvo silo trpi in le silni si je pridobé.* (Mat. 11, 12.) Vojščak se marsikateri prijetnosti odreče, trpi, da zmore nasprotnika. Tako tudi mučeniki: ločili so se od svojega doma, starišev, premoženja . . . najdražje: življenje so dali, da so Kristusa poveličanega priborili. Nas razmere sedanjosti ne silijo tako daleč. Ali pa smo tudi mi brez boja? Vojskovati se nam je zoper meso in kri, zoper hudobnega duha. Koliko težav te

napade, kako težaven je boj zoper ukoreninjene strasti! . . . Koliko truda ti dá molitev, koliko boja zoper raztresenost! . . . Kako težavna je dobra izreja otrok . . . Kako težka je dostikrat sprava s sovražnikom . . . Koliko premagovanja, da odpustiš razžalnikom . . . Kako se ti bojuješ zoper vse te sovražnike svojega izveličanja?

IV. V četrto vrsto pa spadajo oni, katere tako rekoč Bog pri-mora. Nekatere namreč Bog obiskuje z dobrotami, da bi jih za-se pridobil, (o teh sedaj ne govorim), druge z raznimi nadlogami. Zakaj? Da bi jih bolj sebi pridružil. Le premisli: bolezen tvoja, tvojih domačih, smrt, slaba letina, nesreča . . . pomanjkanje, revščina. Ravno revščina je šestokrat ljudem v spotiko. Koliko si kdo želi bogastva! Zakaj ga nemaš? Ker te Bog v revščini hoče izveličati. Bogati le prerad pozabi svojih verskih dolžnosti, zaide na opolzla pota pregrehe in strasti, in pade . . . Zveličar sam je revščino posvetil s svojim življenjem in besedo: *Ptice imajo svoja gnjezda . . .* (Mat. 8, 20.) *Revnim Ložje pojde kamela skozi igelno ušesce . . .* (Mark. 10, 25.) *Revnim se evangelij oznanjuje . . .* Blagor tebi, ako v nizkem svojem stanu ne pozabiš Boga svojega.

Konec. Napačno bi bilo misliti, da ravno v teh vrst eno spadata moraš. Danes zadene te prilika pristopiti onim, ki so v tej, jutri onim, ki so v kaki drugi vrsti posebno odlikovali se za nebesa. Vsak kristijan slediti mora sedaj tej, sedaj oni vrsti izvoljencev božjih. In da se to zgodi, predstavi si pogosto misel: *Grem k onemu, kateri me je poslal.* Od vsake hiše — pravi pregovor — pelje pot do Rima. A tudi vsak človek more dospeti do nebes. Ne bom toraj vprašal, kateri vrsti služabnikov božjih se ti prištevaš, le to želim, da bi bili slednjič vsi prišteti med one, ki gledajo nebeškega Očeta z obličja v obličje . . .

Andr. Karlin.

Peta nedelja po Veliki noči.

I. Greh vniči moč molitve.

Prosrite in boste prejeli.

Jan. 16, 24.

Prosrite, govori naš Gospod Jezus, *in boste prejeli.* V teh besedah najdemo mi kristijani hladilo v vseh težavah, tolažbo v vsaki žalosti. Saj nas skušnja uči in dobro vémo, da si sami dostikrat nič

ne moremo pomagati; drugi pa nam dostikrat nečejo ali tudi ne morejo pomagati. Toraj se je treba z otročjim zaupanjem k našemu Očetu v nebesih obrniti, kateri vse premore, kar hoče, in vse hoče, kar v naše zveličanje tekne, ako ga resnično prosimo. Porok te resnice nam je Jezusova beseda: *Prositate in boste prejeli*. To nam bodi zadosti. Bog ni kakor človek, kateri svojo besedo sneda; kateri veliko obeta, pa malo ali nič ne dovrši. Bog je večna resnica in zvestoba, kar reče je res in kar obljubi, gotovo izpolni. Ako ne izpolni, ni on tega kriv, temuč mi sami. V kateri reči smo sami tega krivi? Kateri je poglaviten vzrok, da naša molitev dostikrat ni uslišana? Naravnost ga morem povedati: Naši grehi. O, ko bi ne bilo grehov, bi nikdar zastonj ne molili, — s svojo lastno molitvijo in s priprošnja družih bi sprosili vse od Boga, kar nam je v zveličanje res koristno, in Jezusova obljuba: *Prositate in boste prejeli*, bi nikoli nad nami neizpolnena ne ostala.

Greh pa odvzame: 1. moč molitvi grešnika, in 2. moč priprošnji pravičnih, ali z drugimi besedami: Greh stori, da grešnik zastonj moli; in greh stori, da je tudi priprošnja, ki jo pravični zanj storé, zavržena. — Premislimo te dve resnici iz tega namena, da nehamo zoper Boga se pregreševati, če želimo od Boga uslišani biti, ali da nehamo zoper Boga se pritoževati, kadar nas ne usliši. Ta premislek je tem hasnejši, ker je prihodnji teden še posebej molitvi posvečen. Začnem tedaj v zaupanju na božjo pomoč in na vašo zvesto pazljivost, v najsvetjšem imenu Jezusovem!

I. Povejte mi, kakšni ljudje so bili tisti čas okolo Jezusa zbrani, ko jim je rekel: *Prositate in boste prejeli*. Njegovi učenci so bili in njegovi prijatelji, ne pa njegovi sovražniki. Tedaj moramo tudi mi z njegovimi učenci in prijatelji vleči, ne pa z njegovimi sovražniki, če hočemo deležni biti njegove tolažljive obljube; *Prejeli boste*. Kdo so bili Jezusovi učenci? Ljudje so bili, kakor mi, bili so z mnogoterimi pregreški in slabostmi obdani; toda pri vseh njih pregreških in slabostih je bilo pošteno in odkrito njih srce, njih življenje sploh brez graje. Sami sebe, svet in greh so zatajevali, niso bili le poslušalci, ampak oznanovaleci božje besede; niso bili le na videz in po imenu kristijani, ampak po duhu in resnici. V vsem tem jim moramo tudi mi enaki biti, če hočemo biti tudi mi uslišani, kakor oni. Človeške slabosti in naši vsakdanji neradovoljni pregreški nas ne pripravijo ob

moč molitve, pripravi nas pa ob njo radovoljno in spoznano običanje tudi le v enem samem smrtnem grehu.

Vzrok tega je lahko umeti. Uslišana molitev je milost, milost pa Bog navadno le tistim dá, kateri se je z zvestim spolnovanjem njegovih zapoved vredne storé, — tedaj le pravičnim. Neuslišana molitev pa je dostikrat kazen, s kaznijo pa le tiste obišče, ki jo z grehi zaslužijo, tedaj grešnike. *Gospodove oči*, pravi sv. pismo, *čujejo nad pravičnimi in njegova ušesa so njih molitvi odprta. Njegov obraz pa je od tistih obrnen, kateri hudo delajo.* Bomo li še vprašali, zakaj tolikokrat nismo uslišani? — *Čeravno svoje roke proti meni stegujete*, je govoril Bog Izraelcem, *bom vendar svoje oči od vas obrnil, in če tudi še več molite, vas ne bom uslišal, ker so vaše roke polne krvi*, — polna krivice in hudobije vaša srca. Je li sedanje ljudstvo za las bolje, kakor je bilo nekdaj izraelsko? Ali ni splošna tožba: Svet je čedalje hudobnejši, pregreha narašča, kakor divja povodenj. Nobena pridiga, nobena prošnja, nobeno svarjenje, nobeno opominjevanje nič ne izdá. Mladi ljudje se ne dajo več krotiti, in stari so v grehah otrpneli. Tako se godi po mestih, tako po deželi, skoraj ne bo nikjer razločka. David je gotovo tudi naše čase pred očmi imel, ko je pisal: *Gospod se je iz nebes ozrl na človeške otroke, da bi videl, ali je kdo še umen in Boga išče. Pa vsi so zašli, vsi skup se popačili, ni ga, da bi prav storil, ni ne enega.* Je li čudo, da Bog ne stori, kar grešniki želijo? *Saj vemo, da Bog grešnikov ne usliši.* Ne grešnikom, temuč pravičnim je Jezus dejal: *Prositate in boste prejeli.*

Nihče naj ne misli, da je obljuba Jezusova: *Prositate in boste prejeli*, vsem brez razločka dana. Kajti pri drugi priložnosti je zardil, da ta obljuba le tistemu velja, kateri z zaupanjem prosi. More pa tisti z zaupanjem prositi, kateri je v grehu zakopan? Sv. Janez pravi: *Ako nam naše srce nič ne očita, imamo zaupanje k Bogu, in karkoli prosimo, bomo od njega prejeli, ker njegove zapovedi spolnujemo, in delamo to, kar njemu dopade.* Ako nam toraj vest očita: Človek, ker si grešnik, nisi več božji otrok, in Bog ne more tvoj oče biti; on ni več tvoj prijatelj, ker si ti njegov sovražnik. Povejte mi, ali more kdo pri takem očitani vesti pravo zaupanje imeti? Se bo li predrznil stopiti pred tolikokrat in tako hudo razžaljenega Boga in ga česa prositi, kar je le tistim obljubil, *kateri njegove zapovedi spolnujejo in delajo, kar njemu dopade?*

Pristavi pa ta sveti apostol tudi za grešnika tolažilne besede, rekoč: *Ako nam kaj očita naše srcé, je Bog večji kakor naše srcé*

in vse vé, — vé naše potrebe in naše slabosti. Katerim grešnikom pa veljajo te besede? Le poboljšanim ali poboljšanja res željnim grešnikom. Pa kako redki so poboljšani ali poboljšanja res željni grešniki!

Pregovor sicer pravi in skušnja potrjuje, da sila moliti uči. Če nesreča pride ali se napoveduje, če, postavim, suša ali povodenj nastopi, če slana posmodi, toča pobije, kuga ljudi in živino pobira, ogenj požiga, sovražnik roba, z eno besedo: če nam Bog pokaže, kaj zamore, kadar hoče in kako malo mi moremo, ako on neče, — takrat ljudje molijo, takrat tudi grešnik pogleduje k srditemu maščevalcu greha, povzdiguje proti nebesom svoje roke, s katerimi je poprej po blatu greha brodil in ril; takrat so cerkve in procesije obiskovane in vsi svetniki na pomoč sklicani. Včasih najdejo pomoči, včasih je ne najdejo, kdo more zvedeti visoke sklepe večnega Boga? Vselej ima Bog svoje modre namene, kadar usliši ali ne usliši naše molitve. Kadar je ne usliši, so večjidel naši očitni ali skrivni grehi tega krivi. Dokler se mi grehu ne odpovemo, nam tudi Bog svoje dobrote odpové. Hudobni kralj Antijoh je molil, prosil Boga pomoči, pa ni usmiljenja našel, ker ni molil zavoljo kesanja svojih grehov, ampak zavoljo telesnih bolečin. Skesani grešnik se podvrže voljno božji kazni, dasiravno za odnehanje ali polajšanje kazni prosi. Laznjiv spokornik pa kesanje in pokoro hinavščuje, da bi se kaznujoči roki odtegnil in vsa njegova molitev je le grešna želja, še dalje grešno veselje brez kazni uživati. Kako bi mogel Bog uslišati tako molitev, ki iz grehu udanega srca izvira? Ne more je uslišati, sicer bi nehal neskončno sveti, pravični in usmiljeni Bog biti.

Neskončno sveti Bog sovraži greh in zavoljo greha mora molitev grešnikovo zavreči. Neskončno pravični Bog kaznuje vse hudo, kako bi plačeval tistega, ki greh dela? Neskončno usmiljeni Bog želi zveličanja grešnika, — bo li njegovo spreobrnenje opoviral? Grešnik mora grenki sad greha okusiti, da ne bo več po njem hrepenel, mora občutiti kazni greha, da ga zapusti. Če mu ni všeč božje tepenje, naj se s pokoro božje ljubezni vrednega stori. Saj Bog nima veselja nad našimi nadlogami, in raje naše prošnje usliši, kakor zavrze, nas raje z milostmi obsipa, kakor pa z grenkim kozarcem svoje jeze napaja. Mi pa mu njegovo dobrotljivo roko vežemo in zadržujemo. S čim? Z grehom. Dajmo tedaj slovo grehu, ker greh pravi grešnikovo molitev in molitev pravičnih ob vso moč.

II. Sv. pismo in skušnja nam spričuje, da priprošnja svetnikov in pravičnih veliko velja pri Bogu. Sv. Jakob pravi: *Veliko premore*

stanovitna molitev pravičnega. V izgled nam postavi Elija preroka. *Elija je bil človek, trpljenju podvržen, kakor mi, in je iz srca molil, da bi ne bilo dežja na zemljo, in ni bilo dežja tri leta in šest mesecev. In je spet molil, in nebo je dalo dež in zemlja je rodila svoj sad.* — Bog hoče svoje prijatelje častiti in pokazati, koliko ceno ima pobožnost v njegovih očeh, in zavoljo tega pobožnim nič ne odreče, česar ga tudi za druge prosijo, če se le oni njih priprošnje z grehi nevredne ne storé. Sv. Duh pravi: *Gospod bo uslišal molitev pravičnih,* — *oddaljen pa je od hudobnih.* Dasiravno bi se hudobni priprošnji pravičnih v nebesih in na zemlji priporočevali, bi bilo vendar to priporočevanje zastonj, ker njih grehi njih lastno molitev, kakor molitev družih, priprošnje pravičnih ob vso moč pripravijo, ker pravični za trdovratne grešnike ne prosijo, — ali pa nič ne izprosijo.

a) Pravični sicer po Jezusovem izgledu za vse ljudi prosijo, pa od te priprošnje so tisti odločeni, kateri se z grehi od dobrih kristijanov ločijo. Tudi Jezus za take ni molil. Dejal je: *Za svet ne prosim, temuč za nje, katere si mi Ti dal, ker so Tvoji.* Tako delajo tudi svetniki v nebesih in pravični na zemlji. Prosijo, kakor Jezus, tudi za grešnike, toda pred vsem drugim za njih spreobrnjenje. Ako se ne spreobrnejo in to ostanejo, kar so, — sovražniki in preganjalci Kristusovi, — se štejejo k tistemu hudobnemu svetu, za katerega Jezus ni molil in tudi učenci njegovi, pravični, moliti ne smejo. Če tudi bi ga prosili, bi nič ne sprosili.

b) *Nikar ne moli za to trdovratno ljudstvo,* je dejal Bog proroku Jeremiji, *in ne bodi njih srednik, zakaj jaz te ne bom uslišal.* — Božja pravičnost božjemu usmiljenju nič ne odneha in kar njegova modrost sklene, njegova dobrota nič ne izpremeni. Izgled tega nam je prigodba v Abrahamovem življenju. Abraham je bil ljubljenec in prijatelj božji. *Kako hočem Abrahamu prikriti,* je rekel Gospod, *kar me je misel storiti?* Potlej mu oznani, da bo Sodomo in Gomoro zavoljo silnih grehov pokončal, Abraham se k Gospodu obrne in ga začne goreče prositi, da naj bi prizanesel in reče: *Boš li pokončal pravičnega s krivičnimi vred?* Med toliko grešniki je tudi veliko pravičnih, in zavoljo pravičnih prizanesi grešnikom. In glejte, njegova priprošnja nekaj velja: Bog mu obljubi, obsojenim mestom prizanesti, ako je le deset pravičnih v njih. Ker jih tudi deset ni našel, je bila prošnja pobožnega očaka zavržena. Bog je grešnike pokončal, dasiravno je Abraham toliko za nje prosil.

To strašno prigodbo nase obrnimo. Res je tolažna misel, da jih je še tu in tam nekoliko, ki maliku sedanjega časa niso svojih kolen uklonili, in še niso utonili v razuzdani plohi, katera se čedalje bolj razširja. Še so, hvala Bogu, nekatere dobre in pobožne duše, ki v nedolžnosti in priprosti pred Bogom hodijo, čiste roke in srca k Bogu povzdigujejo, in dasiravno ne tega sveta, vendar za svet prosijo. Njih prošnja še božjo roko pridržuje, da nas, kakor mesti Sodomo in Gomoro, ne pokonča. Kako pa, ako se število teh prosilcev, število pravičnih še bolj zmanjša, česa se nam je potlej bati? Ako teža grehov težo pravičnih priprošenj premaga, se bo tudi nad nami spolnilo, kar je Bog že davno zažugal slehernemu ljudstvu, ki mero grehov do vrha napolni. *Ako se dežela zoper mene pregreši, govori Bog po Ecehijelu, in hudobno dela, bom svojo roko zoper njo stegnil, ji potrebni živež odvzel, lakoto va-njo poslal, in v nji ljudi z živino vred pomoril, potlej je nobena priprošnja ne more oteti. Ako bi bili tudi pravični Noe, Danijel in Job v nji, bi ne mogli ne sinov ne hčera rešiti, oni sami bi bili rešeni, — po njih pa nihče.*

Zastonj se tedaj zanašamo na priprošnjo svetnikov v nebesih in pravičnih na zemlji, dokler grešniki ostanemo. Zakaj oni ne prosijo za trdovratne grešnike in ko bi tudi prosili, bi uslišani ne bili. Ne njih, ne naša molitev ne more pre narediti večne postave božje pravičnosti, katera terja, da mora grešnik kaznovan, in zdaj še kaznovan biti iz milosti, da grešnik biti neha. *Bog noče smrti grešnika, ampak da se spokori in živi.* Tepe ga tukaj, da bi mu tamkaj prizanesel, — mu odvzame časne dobrote, da bi se večnih vdeležil.

Ostra je res ta šiba, in Bog nam ne zameri, ako z združenim glasom k njemu vpijemo: *Oče, daj nam danes naš vsakdanji kruh!* in ako svojo prošnjo podpreti tudi svetnike na pomoč kličemo. Pa ne naša molitev in ne priprošnja svetnikov nam ne bo zadobila, kar želimo, — če tega, kar uslišanje pri Bogu zavira, s poti ne spravimo — namreč greha.

Vprašaj tedaj vsak sam sebe odkritosrčno in pred Bogom: Kaj vidi Bog napačnega nad menoj? V čem sem se pregrešil? Kaj moram pri sebi in svojih domačih odpraviti ali popraviti? Katero navado, katero priložnost zapustiti, katero prijaznost razdreti, katero razžaljenje odpustiti, katero krivico poravnati in katero škodo popraviti?

Ako vse to uravnamo, se mirno božji očetovski voditvi prepustimo. Morebiti je mera grehov že polna, tudi že prepolna.

dasiravno se mi poboljšamo; zakaj nas je le malo, svet je prostoren in grehov je veliko na svetu. Pravični živé v sredi med njimi in so njih nadlog in stisk deležni. Pa pravičnim te stiske niso kazni, temuč pripomočki k lepim čednostim in večnemu zasluženju; *tistim, ki Boga ljubijo, vse k dobremu služi*. Ljubimo tedaj Boga in sovražimo greh, in potlej naša molitev ne bo nikoli brez sadu; naj je že uslišana ali ne uslišana, nam bo vendar vselej k dobremu teknila, tukaj v časnosti in tam v večnosti. Amen. † Jos. Rozman, dekan (1861).

2. „Oče naš“ in poglavitni grehi.

Vvod. Nastopni teden se imenuje prošnji teden. Po vesoljnem svetu se bodo pobožni kristijani zbirali k skupnim molitvam. Ozna-
novalec besede božje se za denašnjo nedeljo posebno primerno zdi, poslušalce podučiti, v kakšnem duhu naj se k molitvam zbirajo, da njih prošnje ne bodo zastoj. Tudi jaz vas moram o tem podučiti. Sploh rečem: kolikor bolj nedolžno ali spokorno bo vaše srcé, toliko zdatniše bodo vaše molitve, ker to že zdrava pamet pové, da sovražnika je teško prositi in večjidel brez vspeha. Kako bomo Boga prosili, če nismo spravljani z njim? Natančneje vam bom to razkazal danes, primerjaje sedmere prošnje v „Očenašu“ s poglavitnimi grehi.

Izpeljava. „Oče naš“ je molitev vseh molitev, ne le zato, ker ima vse v sebi, za kar nam je moliti, marveč tudi zato, ker nam daje tako lepe nauke, kateri zlasti grešniku vest izprašujejo, ga h kesanju in poboljšanju močno nagibljejo. Kako more reči: Oče! dokler se grehu ne odpové in noče njegov otrok biti? Najprej naj zapusti greh in kliče: *Oče, grešil sem . . .* Posebej pa:

1. Prevzetnež naj pomisli, da ne njemu, marveč Bogu gré vsa čast in slava. Če je kdo premožen, v imenitni službi, iz slavne rodovine, obdarovan z dušnimi in telesnimi prednostmi, o naj se ponižuje; če hoče, da bo njegova molitev kaj vredna, — naj kliče: *Češčeno bodi tvoje imé! Ne meni, ampak tebi . . .* Kako napuh skazi vso molitev, nam je Jezus sam pokazal v priliki o prevzetnem farizeju in skesanem cestninarju. *Molitev ponižnega človeka oblake prederé.* (Sir. 35, 21.)

2. Lakomnika naj predrami druga prošnja: *Pridi k nam tvoje kraljestvo!* da ne bo navezoval svojega sreca na minljivo

bogastvo; zastonj prosi nebes, dokler ne odtrga srca od zemlje: *Dvema gospodoma ne more nihče služiti . . . Prilika o bogatem možu.* (Luk. 16—21.)

3. Nečistnika naj pretrese tretja prošnja: *Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji!* Oj, kaka zatožba! V nebesih so čisti angelji, svetniki nedolžni ali vsaj spokorni. *Kateri so čistega srca, bodo Boga gledali. Nič nečistega ne pojde v nebeško kraljestvo.* — Nečistnik, nečistnica! ali veš, kaj prosiš, kadar izrečeš to prošnjo? Kaj ne, ti hočeš reči: Oh, Oče nebeški, daj, da bom jaz tako čist, kakor angelji in svetniki v nebesih . . . Postavi se pa v mislih poleg sv. Alojzija, vstopi se poleg sv. Neže, oj, kolik razložek! Ali se upaš še v nečistosti ostati, ob vsem tem pa še moliti: *Kakor v nebesih, tako na zemlji!*

4. Nevoščljivcu posebno četrta prošnja podaja krepkih nauk. Kako more oni, kateri svojemu bratu kruha ne privoščti, moliti: *Daj nam danes naš vsakdanji kruh?* Dokler se ne poboljša, se laže, ker tako le usta molijo, v srcu pa se glasi: *Daj meni danes . . .* Tudi besedici danes in današnji ga opomnite, naj bo z malim zadovoljen in prežene nevoščljivost . . .

5. Požrešnik in jezljivec si lahko prošnji zamenjata. Jezljivi in sovražni človek naj si posebno k srcu vzame peto prošnjo: *Odpusti nam naše dolge,* kakor tudi mi odpuščam o svojim dolžnikom, t. j. razžalnikom. Ako ne kroti svoje jeze, ako ne opusti grdega preklinjevanja (med dolžnike sme šteti tudi nežive stvari, ki ga v jezo in kletev pripravljajo) in ne odpusti svojemu sovražniku, — vselej, kolikorkrat „Očenaš“ moli, prav za prav jezo božjo nad se kliče, njegova molitev je bogokletna . . .

6. Požrešnik pa naj posebno premisli šesto prošnjo: *Nas ne vpelji v skušnjava,* kajti največ skušnjav človeku napravlja nenasiljivo hlepenje po prepovedanem veselju in grešnem uživanju. Sploh pa se skušnjavam najslabše ustavlja, kdor predobro je in preobilno pije. Kje je kakšen greh, da bi ga strasten žganjar ne storil . . .

7. Zoper lenobo je pa posebno obrnena poslednja prošnja: *Reši nas hudega.* Ta prošnja je nekako splošnega pomena, kakor bi hoteli reči: Ti, o Bog, bolj veš, kaj nam je škodljivo za dušo in telo, za čas in večnost, — ljubi Oče, vsega, kar se more imenovati hudo, nas milostno reši! Enako je tudi lenoba splošnega pomena in je med naglavnimi grehi najhujša korenina, korenina vsega hudega, pa tudi ob enem zadržek vsega dobrega . . . Molitev

mora biti resnična; če hočemo uslišani biti, moramo sami toliko storiti, kolikor moremo . . .

Konec. Zdaj vemo, katera je poglobitna zapreka, da nam naša molitev ne pomaga, da zlasti „Oče naš“ zastonj molimo, — poglobitni grehi, iz katerih vsi drugi izhajajo. Zato bo tudi beseda *Amen* še le tedaj dobila pravi pomen, ako se skesamo in poboljšamo, — potem še le smemo zaupno reči: Zgôdi se, kar prosimo . . .

Križev teden.

I. Otroška molitev, ali: Molímo kakor otroci.

Resnično vam povem, ako se ne spreobrnete in niste kakor otroci, ne pojedete v nebeško kraljestvo.

Mat. 18, 3.

Že večkrat sem vam rekel, da kristijan nikoli zastonj ali brez vspeha in sadu ne moli, če le prav moli. Pa ravno tukaj včasih veliko manjka. Kako vendar moramo moliti, da bo naša molitev prava, da bomo kaj dosegli? Preljubi, učimo se od tistih, ki skoraj vselej dosežejo, kar prosijo! To so otroci! Da, ravno od otrok se lahko naučimo, kako je treba prositi in moliti, da bomo uslišani. Saj Jezus sam to od nas terja, ko pravi, da naj se v molitvi Bogu približamo, kakor otroci k očetu, rekoč: *Oče naš!* in ko nas na drugem kraju opominja, da bodimo, kakor otroci, če hočemo potrebnega, posebno pa nebeško kraljestvo doseči! Enako nas tudi sv. Pavel opominja, da naj Bogu rečemo: *Aba, ljubi oče!*

Poglejmo toraj, kako se dobri otroci obnašajo, kadar od starišev kaj prosijo ali doseči želé, da bomo tudi mi nebeškega Očeta tako prosili in da bomo tem gotovejše uslišani.

1. Otroci se starišem bližajo z zaupanjem; njih prošnja je zaupljiva; taka naj bo tudi naša. — Kadar otrok od starišev kaj potrebuje ali doseči želi, ne vpraša še le: če imate ali dasti hočete, ampak kar naravnost pravi: „To-le mi dajte, za to in to prosim!“ Otrok je namreč dobrote starišev tako prepričan, da kar nič ne dvomi, ali bo dobil ali ne. In res, tako zaupanje stariše tako gine, da če

včasih prošene reči doma nimajo, jo drugod dobé, da otrokove želje spolnijo. Oh, kako to ginljivo otroško zaupanje osramotuje nas, ki imamo pri svojih molitvah včasih tako malo zaupanja. Ravno to je tudi vzrok, da potem ne prejmemo, ker nismo z zaupanjem prosili, kakor nam to lepo pojasnuje sv. apostelj Jakop, ki pravi: *Kdor prosi, naj prosi z zaupanjem brez pomišljanja; zakaj, kdor pomišlja, je podoben morskemu valu, katerega veter sem ter tja mečlje. Naj ne misli tak človek, da bo kaj od Gospoda prejel.* (Jak. 1, 6—7.) Zato nas Kristus opominja k trdnemu zaupanju, rekoč: *Kar koli v molitvi prosite, ako verujete, bodete prejeli.* (Mat. 21, 22.)

2. Otroci prosijo nadležno; tako naj bo tudi naša molitev stanovitna. — Le pogledjte otroka, kako zna silno in nadležno prositi. Oče ali mati ga že v drugič ali tretjič odžene in odpodi, pa ti vendar še pride v četrtič in petič ali sploh tolikokrat, da nazadnje vendar dobi, kar želi. Ne dajmo se toraj tudi mi oplášiti, če precej ne dobimo, česar potrebujemo. Bodimo pametno nadležni, saj nas Jezus sam k temu priganja, ko nam pripoveduje priliko o prijatelju, ki je po noči šel kruha prosit in je tako dolgo prosil in trkal, da je prejel. Bog sam od nas pričakuje nekako zaupljivo nadležnost in kar nam na prvo prošnjo noče dati, je sklenil na večkratno prošnjo nam dodeliti.

3. Otroci prosijo ponižno; taka naj bo tudi naša molitev. Otroci že iz skušnje vedó, da ne bodo nič opravili, če umazani ali predrzni s kako prošnjo stopijo pred očeta ali mater. Oče ali mati (če sta pametna) otroka zapodita, ako umazan pred nje pride; vselej mora slišati svarjenje: „Spravi se, si ves umazan; pojdi se poprej umiti, in potem še le pridi in bodeš dobil!“ — Tako, preljubi, se tudi mi ne smemo upati z umazanim, pregrešnim, omadeževanim srcem k sedežu milosti božje približati se. Pojdimo, umijmo, očistimo se popred svojih grehov v zakramentu svete pokore in potem predlagajmo Bogu svoje prošnje. Saj je že vsak sam skusil, da mu takrat molitev ni šla iz srca, kadar je bil v smrtnem grehu; vemo pa tudi, da po dobro opravljenih sv. zakramentih najložje molimo.

4. Otroci prosijo skesano; taka naj bo tudi naša molitev. Ako je otrok naredil kako nerodnost, škodo, kako večjo ali manjšo pregreho, in pride očeta ali mater prosit, kaj se zgodi? Gotovo mu bodo stariši ta prestop, to hudobijo očitali in tudi rekli: „Nič ne dobiš, ker si to in to storil!“ — Ravno tako gotovo bo pa tudi otrok za odpuščanje prosil in rekel: „Ljubi oče! odpustite mi, saj kaj takega ne bom več storil!“

Kristijan, bodisi kdorkoli, taka je tudi s tabo. Ti prideš ob nedeljah in praznikih v cerkev, da Boga, svojega nebeškega Očeta, za pomoč prosiš; ti si tudi k procesijam prišel, ker si želiš dobre letine: ali ti pa vest nič ne očita? ali se ti ne zdi, kakor da bi tudi tebi nebeški Oče govoril in grozil, rekoč: „Spravi se spred mene; kaj me hodiš skušat in zaničevat? Ali ne veš, kako grdo si me razžalil, koliko smrtnih grehov si od zadnje spovedi storil in zdaj hočeš, da naj te uslišim, da naj ti zato še dobrote delim, da me bodeš lože žalil!“ Kristijan! če ti vest kaj tacega očita, kaj boš storil? — Kar stori skesan otrok. Za odpuščanje bodeš prosil in trdno bodeš obljubil, da tega ljubega Očeta s tem in tem smrtnim grehom ne boš več žalil, da se boš pa tudi pred ko pred z razsrdenim nebeškim Očetom v dobri spovedi spravil!

Tedaj če že s čistim srcem ne moremo blizo, pristopimo vsaj s skesanim srcem in potem nas bo naš milostljivi nebeški Oče gotovo uslišal!

5. Otroci si prizadevajo starišem se prikupiti, da so ložje in gotovejše uslišani. Posnemajmo jih v tem tudi mi! Otroci prav dobro in kmalu iznajdejo, s čim se starišem najbolj prikupijo. Če so med sabo mirni in prijazni; če so dobrotljivi in usmiljeni; potem jim tudi stariši ne bodo kmalu kake prošnje odrekli. — Nasproti pa pametni stariši ne bodo prošnje uslišali, če se otroci med soboj kregajo, prepirajo, sovražijo, ali če so drug drugemu nevoščljivi.

Postavim, oče ureže otroku kos kruha, kar pride revež v hišo. Revež se otroku smili in otrok gre in mu svoj kruh odstopi. Ali bo mar oče zavoljo tega nad otrokom hud? Kaj še! Še pohvalil ga bo in večji kos kruha mu bo odrezal. Tako bo Bog tudi nam obilniši kos kruha podelil, če smo do revežev usmiljeni. S tem se mu še le prikupimo. S kakoršno mero bomo merili, s tako se nam bo odmerjalo. (Luk. 6, 38.)

Nasproti pa je nevoščljiv otrok starišem zopern in se jim zameri. Postavim: Oče kruh reže in enemu otroku manjši kosec odreže. Ako se otrok kremži in pritožuje, ali kosec še celo tam pusti ali na tla zaluči, kaj bo oče storil? Vzel mu bo še ta kosec. — Oh, kristijani! Bog je naš dobri oče. On nam vsem kruh reže. Pri tem pa dobi nekateri večji, nekateri pa manjši košček. Kateri ste manjše kosece dobili, nikar ne godrnajte; ampak hvaležni bodite za nje. Recite sami pri sebi: „Saj še tega nisem vreden; če bo Bog hotel, mi

bo pa drugikrat večji košček urezal. Mojemu bližnjemu, mojemu bratu naj pa večji košček dobro tekne!“

Pametni stariši pa otrokom tudi takrat dobrot ne delé, kadar se ti med soboj sovražijo. „Spravite se popred, in potem pridite prosit!“ Tako tudi Bog z nami dela. Dokler si z bližnjim v sovraštvu, nikar ne misli, da bodeš od Boga kaj dosegel. Zastonj je tvoja molitev, zastonj tvoje procesije! O predragi, bodimo tudi v tem dobrim otrokom podobni. Če se morebiti katerikrat tudi med sabo skavsajo, ali zlasajo, so si potem kmalu zopet dobri. Tako tudi mi razžaljenje eden drugemu odpustimo, in potem bo tudi Bog naše prošnje rad uslišal!

6. Slednjič pa se tudi ne smemo hudovati kakor hudobni otroci, ako ne prejmemo, česar prosimo, ampak bodimo tudi zadovoljni in vdani, kakor dobri otroci. Stariši včasih otrokom ne dovolijo vsega, ker previdijo, da bi bilo otrokom v škodo. Tako tudi mi prepričani bodimo, da bi ne bilo k našemu zveličanju, če nam Bog kake prošnje ne usliši. On ostane tudi takrat naš dobri Oče, kadar nam kakšno prošnjo odreče. On bolj vé, kaj je našim dušam v prid, kakor mi, ki si včasih le kaj napačnega in za svojo dušo nevarnega ali škodljivega želimo. Kadar toraj ne dobimo, vdajmo se v voljo božjo in recimo z Jezusom: *Ne moja, Oče, ampak tvoja volja naj se zgodi!*

Tako smo tedaj danes slišali, ljubi moji, kako moramo prositi in moliti, da bomo gotovejše uslišani. Zgledujmo se nad otroci. Kakor se otroci svojim starišem zaupljivo, nadležno, ponižno in skesano približujejo, tako tudi mi storimo, ter se v molitvi k svojemu nebeškemu Očetu zatecimo. Posnemajmo pa tudi otroke v tem, da bomo med seboj in do bližnjega usmiljeni, dobrotljivi in prijazni; kajti potem bomo tudi lažje od Boga dosegli, česar želimo. Z eno besedo: Bodimo tudi pri molitvi kakor otroci in dosegli bomo ne samo časnih dobrot, ampak kar je še več, dosegli bomo enkrat tudi nebeško kraljestvo! Amen.

Janez Azman.

2. Beraška molitev, ali: Molímo kakor berači.

Molitev ponižnega človeka oblake predere, in se ne utolaži, dokler se tje ne približa, in ne odstopi, dokler je Najvišji ne pogleda.

Sir. 35, 21.

Tudi molitve se je treba učiti. Najbolj pa še sila človeka moliti uči. Naj le pride kakšna stiska in nadloga, kakšna velika nevarnost ali nagla nesreča: takrat zna vsak moliti! Takrat vpije in tarna, roke sklepa in joka in toži in zdihuje; Boga, Marijo in vse svetnike na pomoč kliče, da se je kar čuditi, kako mu besede hitro tečejo. Zato pravi že star pregovor: „Kdor moliti prav ne zna, naj na morje se poda!“

Človek pa mora svojo stisko in potrebo tudi spoznati. Če kdo namreč vsega dovolj ima, ali pa vsaj misli, da mu nič ne manjka, tak ne bo rad prosil in pred drugimi se poniževal. Prosi le tisti, kateri mora! — Kdor tedaj vsega dovolj ima, takemu tudi ni treba moliti, bi jaz mislil, takemu tudi ni treba Boga kaj prositi. Čemu se vas je tedaj danes toliko zbralo k procesiji? Tisti, ki vsega dovolj imate, katerim nič ne manjka, lahko odstopite, vam ni treba moliti in prositi! — Ali nobeden ne odstopi? Če pa vsi tukaj ostanete, mi je to znamenje, da vsakemu nekaj manjka, da bi vsak rad kaj dobil, od Boga rad kaj sprosil. Pač res: vsak ima svoje potrebe, vsak vé, kje ga čevelj žuli. In ni ga med nami, da bi mogel reči: „Meni nič ne manjka, jaz imam vsega dovolj.“ Ti imaš morebiti dovolj premoženja, pa ti zdravja manjka; oni je sicer zdrav, pa nima ljubega miru pri hiši; ta ima zdravo živino, pa hudobne otroke; drugi zopet ima lepo posestvo, pa sovražnega soseda, ki mu življenje greni! Eni imajo časnega blaga na kupe, pa jim milosti božje manjka. Vsak, kar nas je tukaj, ima za kaj prositi. Ubožec, da bi se lažje preživil, premožni, da bi mu Bog premoženje obvaroval; bolehní, da bi mu Bog dal zopet trdno zdravje; zdravi, da bi zdravja ne zgubil; pravični, da bi v milosti božji ostal; grešnik, da bi se poboljšal. Otroci morajo prositi za stariše, stariši za otroke; posli za gospodarje, gospodarji za posle; farmani za duhovnega pastirja, duhovni pastir za svoje farmane itd. — Da kratko rečem: Vsak ima za kaj prositi in če bi kdo rekel, da mu ničesar ne manjka, mu odgovorim, kar sv. Janez piše v skrivnem razodenju škofu v Laodiceji, rekoč: *Ti govoriš: Bogat sem in obilno premožen in ničesar ne potrebujem; in*

ne veš, da si reven in usmiljenja vreden in v bog in slep in nag! (Raz. 3, 17.) Resnica je tedaj to, da smo, kakor pravi sv. Avguštin, pred Bogom vsi berači, in da pred vratmi nebeškega kralja čakamo in trkamo, da bi kaj prejeli!

Če smo pa pred Bogom vsi berači, prosimo tudi kakor berači. Sem vam zadnjič pravil, kako se od otrok moliti učimo, vam hočem danes povedati, kako naj po izgledu beračev prosimo in molimo!

Kako tedaj prosijo berači?

1. **Ponižno.** Le poglej ga berača, kako že plaho, boječe in krotko k hiši pride. Če je možki, se že pred hišo odkrije in s klobukom pod pazduho rahlo v hišo stopi in milo dar božji prosi. Tako ponižno obnašanje že precej človeka gine in pridobi, da gotovo dá, če le ima in še več dá, kakor je navada. Nasproti pa ni nič bolj zoprnega, kakor prevzeten berač, kakoršnih pa tudi dandanašnji ne manjka. To se ti prisučé v hišo, kakor kakšen prijatelj, veliko in lažnjivo govori, sebe in tebe hvali, nazadnje pa kar narekuje, koliko se mu mora dati v denarjih ali v blagu, koliko jedi in pijače. Pa te vrste berači so že od Jezusa samega zaznamovani v svetem evangeliji pri sv. Lukežu v 18. poglavji od 9. do 14. vrste, in je tam tudi povedano, da taki nič ne dobé; pač pa ponižen berač in prosilec, kakoršen je bil cestinar, ki si ni upal oči k nebu povzdigniti temuč je na prsi trkal, rekoč: Bog bodi milostljiv meni grešniku! Da, da, če hočemo uslišani biti, bodimo ponižni, kajti le molitev ponižnega oblake predere in ne odstopi poprej, dokler je Najvišji ne pogleda in ne usliši!

Kako še prosijo berači?

2. **Nadležno.** Saj je beraška nadležnost že v pregovor prišla. Malo je takih beračev, da bi precej odšli, če jih hočeš v božjem imenu odpraviti, ampak večjidel so prav silni, nadležni, včasi celo nesramni. Nič ne pomaga, če praviš, da nimaš ali ne daš, ali da si že dovolj dal. Berač ti popisuje svojo revščino, ti skazuje svoje rane, ti pripoveduje vso zgodovino svoje nesreče in te tako dolgo nadleguje, in pritiska, da mu slednjič vendar daš, če že ne zavoljo njegove revščine, vsaj zavoljo njegove nadležnosti.

In glejte, preljubi! to lastnost mora tudi naša molitev imeti, kakor nas Jezus sam uči v priliki o prijatelju, ki je šel po noči kruha iskat, kakor ste ravno poprej slišali in v dogodbi o Kana-

nejski ženi, katera je bila tudi le zavoljo svoje nadležnosti uslišana. (Mat. 15, 22.)

Kako še prosijo berači?

3. Hvaležno, to je, da se za prejete darove spodobno zahvalijo. In s to lastnostjo se nam berač posebno prikupi. — Če se revež po prejetem daru zna lepo zahvaliti, si je s tem svojo prošnjo za drugi pot močno polajšal. Hvaležnemu beraču namreč drugi pot še veliko raje damo; njegova hvaležnost se nam zelo prikupi in nas še k večjemu usmiljenju priganja. — Nasproti pa si nehvaležen berač veliko škoduje in včasih za vselej kako hišo zgubi. Ljudje pač hočejo vedeti, komu se dar deli. — Če pa berač prejeti dar zaničljivo gleda, če se mu premajhen zdi, da ga nazaj dá, ali namesto hvale godrnja, potem tak berač ne bo kmalu zopet kak dar od nas dobil. Ali pa če še pozneje slišimo, da nas je drugod opravljal, nas raznašal, ali pa, da je dar zapil in zapravlil: naj se le še enkrat v hišo prikaže, to ga bomo zapodili, od koder je prišel. In prav se mu bode zgodilo.

Preljubi! zdaj pa to obrnimo sami na se. Tudi mi smo berači pred Bogom, pa se včasih prav nehvaležno do njega obnašamo. Prošiti in nadlegovati ga še znamo, ali da bi se mu spodobno zahvalili, na to pa tako radi pozabimo. Glej, ljubi moj! Ti si bil bolan, hudo bolan. Spomni se, kako si zdihoval, kako si Boga za zdravje prosil, kako si se Mariji priporočal! In česar skoraj sam nisi pričakoval, se je zgodilo: zopet si ozdravel! Ali si se pa tudi za to veliko milost Bogu zahvalil? Že je par mesecev ali še več, kar zopet hodiš in delaš, pa pri spovedi in pri sv. obhajilu te še nisem videl, dasiravno so ti tvoj duhovni pastir to naložili in dasiravno si ti to tudi obljubil! O le prevelikokrat se ponavlja, kar je Jezus ozdravljenemu gobovemu človeku rekel: *Ali ni bilo deset ozdravljenih, kje je onih devet?* (Luk. 17, 17.) Med deseterimi ozdravljenimi ali obdarovanimi je komaj eden, da bi se Bogu spodobno zahvalil za podeljene dobrote in milosti.

Pa še več. Ne le, da se Bogu za prejete dobrote ne zahvalimo, še velikokrat te dobrote napak in v njegovo razžaljenje rabimo. Glej, ljubi moj, Bog ti je dal srečo pri kupčiji in dobro letino, ti pa v pregrešnem znanji živiš in premoženje v božje razžaljenje obračaš! Bog ti je dal zopet ljubo zdravje, ti ga pa z razujdanostjo, pijančevanjem in ponočevanjem končuješ! Ali je to hvaležnost? Ali mar s takim ravnanjem zaslužiš, da bi te Bog še uslišal? Ali ti bo mar Bog še časnih dobrot delil, da ga bodeš lažje žalil?

O kristijani moji! le pametni bodimo in spoznajmo, da Bog naših prošenj zato ne usliši in uslišati ne more, ker se mu prav ne zahvaljujemo, ker njegove dobrote po njegovi volji ne obračamo, ne v božjo čast, ampak le v božje razžaljenje! Bodimo toraj hvaležni in zopet bomo dobili, kadar nas stiska zadene, če bo k našemu zveličanju!

Še marsikaj bi se dalo povedati o beraški molitvi, pa naj to malo zadostuje. Pravi, pošteni berači prosijo, kakor smo videli: ponižno, nadležno in hvaležno. Ker smo mi pred Bogom vsi berači, molimo tudi mi tako in uslišani bomo. Molimo ponižno, nadležno in hvaležno. Če bo naša molitev te lastnosti imela, potem smemo upati, da bomo tudi uslišani, saj je pisano, da *molitev ponižnega oblake predere in da ne neha popred, dokler je Najviši ne pogleda*. Amen.

Janez Azman.

3. Prijateljska molitev, ali: Molimo kakor prijatelji in s prijatelji.

Ko bi kdo izmed vas prijatelja imel in bi k njemu šel o polnoci in bi mu rekel: Prijatelj! posodi mi tri hlebe...

Luk. 11, 5.

Ljubi poslušalci v Kristusu! Danes smo se že v tretjič k skupni molitvi zbrali, da bi Boga za njegovo milost in pomoč prosili. Ali bomo pa tudi res od Boga dosegli, za kar ga prosimo? Gotovo, če ga bomo prav in za prave reči prosili; saj nam je Jezus naravnost rekel: *Ako bodete Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal*. (Jan. 16, 23.) In na kak način moramo Boga prositi, sem vam nekoliko pretečena dva dni povedal. Rekel sem, da prosimo kakor otroci, prosimo pa tudi kakor berači. (Oboje se nekoliko ponovi.) Pa še en način molitve je, ki pred Bogom veliko zaleže. To je namreč prijateljska molitev, to se pravi, da prosimo tudi kakor prijatelji in s pomočjo prijateljev.

Ta način molitve nam Jezus sam v današnjem evangeliji priporoča, in kako se to zgodi, bodete precej umeli, če vam priliko današnjega evangelija razložim. Preljubi! ste me radi poslušali, ko sem vam pravil o otroški in beraški molitvi, mi tudi ne boste odrekli

svoje pazljivosti, ko vam bom govoril o prijateljski molitvi. Začnem v imenu božjem!

Zvest prijatelj je močna bramba, in kdor ga je najdel, je zaklad najdel. Z zvestim prijateljem se nič ne meri, teža zlata in srebra ni nič vredna proti ceni njegove zvestobe. Tako govori modri Sirah (6, 14—15). Ali kaj, da so pravi in zvesti prijatelji tako redki? Že stari Rimljani so imeli pregovor: „Dokler se ti bo dobro godilo, bodeš imel mnogo prijateljev; kadar te bo pa nesreča zadela, bodeš sam ostal.“ To tudi potrjuje modri Sirah (6, 10), ko pravi: *Nekateri je le prijatelj, dokler pri mizi sedi; v dan potrebe pa ne ostane.* Pravi prijatelj se v stiski in nadlogi pokaže. In kdor takega ima, blagor mu. Naj ga zadene kakoršnakoli stiska ali sila ali nesreča, vselej se lahko k prijatelju zateče, in vselej pri njem najde pomoč, in če te ne, vsaj dober svet. Zvest prijatelj, če sam nima, gre na posodo iskat, da prijatelju pomaga. Tako je storil evangelijski prijatelj. Ker sam ni imel kruha pri hiši, ga je o polnoči šel k prijatelju, sosedu, iskat, in kakor vidimo, ni šel zastonj. Če tudi je moral čakati in trkati, je nazadnje vendar le dobil, česar je prosil.

Zdaj pa dobro pazite, krščanski poslušalci! Popotniki smo mi, ki postajamo po nevarni poti tega življenja. Na tej poti nas tlačijo razne skrbi, nas muči marsikatero pomanjkanje; treba nam je dušnega in telesnega živeža, obleke, stanovanja! In kam se hočemo v vseh stiskah obrniti? O, ko bi dobrega prijatelja imeli, da bi nam pomagal! In glejte! takega res imamo. Po Jezusovih besedah je tak prijatelj sam Bog, nebeški Oče, ki nam ne bo, kakor oni evangelijski prijatelj, kruhov le posodil, ampak zastonj in za zmirom dal, pa ne le kruha, ampak tudi svojega dobrega duha nam bo dal, ako ga prav prosimo!

Vse je le na tem ležeče, da smo tudi res prijatelji z njim!

Kdaj pa smo prijatelji božji? Na to nam Jezus sam odgovarja, ko pravi: *Vi ste moji prijatelji, ako storite, kar vam jaz zapovem.* (Jan. 15, 17.) Mi smo tedaj prijatelji božji, kadar vse božje zapovedi spolnujemo, kadar nimamo nobenega smrtnega greha na vesti, ali z drugo besedo: kadar smo v milosti božji! — O kako blažilna in tolažilna misel je to za nas! Če sem v milosti božji, potem sem prijatelj božji in kot prijatelj se smem k Bogu v vsaki stiski, v vsaki potrebi zateči, kot prijatelj smem tudi nadležen biti, kot prijatelj smem tudi malo bolj trdo potrkati, se smem tudi bolj zaupljivo, bolj do-

mače približati! In če je že srečen, kdor ima na zemlji dobrega prijatelja, koliko bolj srečen je pravičen kristijan, ki ima samega Boga za prijatelja!! Posvetni prijatelj včasih sam nima, kar ga prosimo, in mora iti k sosedu na posodo iskat; Bog pa ne tako, on nam vselej lahko dá, kar ga prosimo. — Kdor ima Boga za prijatelja, potem je ni reči, da bi je ne mogel doseči, Bog mu tudi, če je treba, s čudežem pomaga. Tak izgled nam je Mojzes, o katerem modri Sirah (45, 1) piše, da je bil ljub Bogu — tedaj njegov prijatelj! *Bog ga je zato svetnikom (starim očakom) enakega storil in ga je povečal sovražnikom v strah in je na njegove besede prikazni ukrotil* (čudeže delal). Tak prijatelj je bil Elija, kakor smo brali v današnjem listu. On je k Bogu molil, in na njegove besede ni bilo dežja tri leta in pol. In ko je zopet molil, je Bog na njegove besede zopet dež poslal. Taki prijatelji božji so bili aposteljni in drugi svetniki, in vemo, koliko čudežev je Bog storil na njih prošnje in besede!

Tedaj le to skrbimo, ljubi moji! da bomo ves čas v milosti, v prijaznosti božji, brez smrtnega greha — in potem se smemo zaplljivo k Bogu, kot k svojemu prijatelju približevati in se smemo tudi trdno zanašati, da bomo gotovo dosegli, kar pravega od Boga prosimo. Da dozdej tolikokrat nismo bili uslišani, pride od tod, ker nismo bili v milosti božji, ker nismo bili prijatelji, ampak sovražniki Božji! Iz tega pa tudi sledi, da so otroci največji prijatelji Božji, ker so še nedolžni, in to je vzrok, da Bog otroke tudi najraje usliši. Od otrok posebno velja, da *molitev ponižnega oblake predere in se ne utolaži, dokler se tje ne približa in ne odstopi, dokler je Najvišji ne pogleda*. (Sir. 35, 21.) — Dokler smo tedaj v grehah, sovražniki Božji, nikar ne mislimo, da bomo kaj dosegli, še le potem, ko smo se s pravo pokoro greha znebili, potem še le postanemo zopet prijatelji Božji, in potem še le smemo zopet uslišanja svojih prošenj upati. Ko je sv. Marjeta Kortonska po spreobrnjeni zopet prijateljica Božja postala, koliko milost je od Boga prejela ta blažena duša! Zatoraj se jaz temu nikoli ne morem zadosti prečuditi, kako kdo more s smrtnim grehom cele tedne in mesece in leta moliti, ko vendar vé, da je sovražnik Božji in da ga Bog ne more uslišati! — Če tedaj do zdaj nisi bil uslišan, vedi, da zato ne, ker nisi bil prijatelj Božji; postani zopet prijatelj Božji, in uslišan boš!

II. Iz tega, kar smo do sedaj slišali, pa tudi spoznamo, da kolikor bolj smo s kom prijatelji, toliko hitrejše in gotovejše bomo tudi uslišani. Če pa zdaj svoj dušni stan premislimo, bomo morebiti našli, da smo bili dalj časa sovražniki, kot prijatelji Božji, in če smo

morebiti zdaj zopet z njim v prijaznosti, nas vendar misel straši, da smo bili še nedavno njegovi nasprotniki. Saj pravi sveto pismo, da zavoljo odpuščenega greha ne smemo biti brez strahu (Sir. 5, 5) in gotovo tudi ne vemo, ali smo jeze ali ljubezni vredni. (Prid. 9, 1.) Zatoraj se v svojem, kolikortoliko grešnem in nepopolnem stanu res ne moremo skoraj predrzniti, da bi kot prijatelji stopili pred božji sedež. Vendar pa si tudi v tem mučnem stanu moremo in moramo pomagati. Ker si sami ne upamo stopiti vselej kot prijatelji pred božji sedež, pa pošljimo pred seboj in mesto sebe druge, ki so z Bogom bolj prijatelji kot mi. In takih prijateljev, hvala Bogu, nam ne manjka!

Kateri vendar pa so ti prijatelji, ki naše molitve pred Bogom podpirajo?

1. Prvi in najveljavnejši tak prijatelj je sam Jezus Kristus. Morebiti je hotel v podobi tistega prijatelja, ki je šel o polnoči na duri trkat in kruha prosit, sam sebe zaznamovati. Oni prijatelj, ki je lačen s pota prišel, si morebiti sam ni upal k bogatemu sosedu trkat iti in je zatoraj tega mesto sebe naprosil in poslal. Jezus je zares tisti nadležni prijatelj, ki po besedah sv. Pavla *svoje prošnje in molitve z močnim glasom in solzami* (Hebr. 5, 7.) nebeškemu Očetu posebno med sv. mašo daruje in tako dolgo na vrata njegovega usmiljenja trka, da ga nebeški Oče usliši. On je po besedah sv. Janeza tisti naš zagovornik, odvetnik ali srednik, *ki je sprava za naše grehe in celega sveta*. (I. Jan. 2, 2.)

Tedaj tak prijatelj, ki pred Bogom največ velja, je sam njegov Sin, Jezus Kristus! Hočemo toraj kaj doseči, njega pred seboj pošljimo, posebno pri sv. maši se mu priporočimo, in kadar njegova kri z altarja vpije za nas, nas bo Gospod Bog gotovo tudi uslišal!

2. Drugi velik prijatelj naš je prečista Devica Marija. Ker ni bila nikdar tudi z najmanjšim grehom omadeževana, je bila vedno prijateljica Božja, in kot taki Bog ne bo nobene pravične prošnje odrekel. Če si toraj ne upamo sami stopiti pred sedež božji, pošljemo pred seboj in mesto sebe to dobro Mater in mogočno Devico, in uslišani bomo. Saj cerkev Marijo tako lepo imenuje našo srednico, našo besednico, našo pomočnico. In sveti Brnard pravi, da še ni bilo slišati, da bi bil kdo zapuščen, ki je pod njeno obrambo pribežal, njo na pomoč klical, njeni prošnji se priporočal!

3. Še drugi prijatelji naši, ki naše prošnje pred Bogom podpirajo in nam božjo milost in pomoč pridobivajo, so angelji in svetniki božji. Zato nas pri svojih očitnih molitvah sveta katoliška

cerkev napeljuje in uči, da se Mariji in angeljem in svetnikom priporočamo, da njih za priprošnjo prosimo (lavretanske in vseh svetnikov litanije), ker je prepričana, da bomo potem toliko poprej in gotovejše uslišani. Angelji nosijo naše molitve pred Gospoda (Tob. 12, 12.) in svetniki nas tam pred božjim sedežem s svojo priprošnjo podpirajo. Tako je videl Juda Makabejec v sanjah velikega duhovna Onija, ki je molil za vse judovsko ljudstvo in potem pokazal na družega moža, zavoljo starosti in slave čudovitega in je rekel (Onija namreč): *Ta je prijatelj bratov in Izraelovega ljudstva, ta je, ki veliko moli za ljudstvo in za vse sveto mesto, Jeremija, prerok božji!* (II. Mak. 15, 12—14.) Kako dobro je toraj, priporočati se svetim angeljem, farnim in krstnim patronom, kateri tam v nebesih prosijo za nas!

4. Še ene vrste prijateljev, ki pred Bogom veliko veljajo in za nas posebno prosijo, ne smem molčé prezreti. To so namreč dobra dela. Saj vam je znana prilika o človeku, ki je bil pred sodbo poklican in si je za to hudo pot prijateljev iskal. Edini prijatelji, ki so hoteli z njim pred sodnika iti, so bila njegova dobra dela. Zares, kristijani moji! če hočemo od Boga kaj doseči, le takih prijateljev veliko pred soboj pošljimo in uslišani bomo. Reveži, katerim dobro storimo, so tisti prijatelji, ki pred Bogom za nas prosijo in ne nehajo poprej, da nas Bog usliši. Zakaj je pač Kristus stotnika iz Kafarnavma tako rad uslišal? Zato, ker so judovski starašine zanj prosili, rekoč: *Dignus est, vreden je, da mu to storiš; on ljubi naš narod in mu je shodnico sezidal.* (Luk. 7. 4—5.) Tako tudi dobra dela pred Bogom za tistega, ki miloščino deli, prosijo in pravijo: „Dignus est, vreden je ta mož, da mu to storiš, vredna je ta dobrotljiva žena, da ji to dodeliš, česar prosi!“ Enako beremo v apostolskem dejanji (Act. 9, 36—43.), da je sv. Peter mrtvo Tabito k življenju obudil in to posebno, ker so vdove in reveži za njo prosili. Sv. pismo pravi, da je bila polna dobrih del in miloščin, katere je delila, in so se vdove jokale za njo in mu kazale suknje in oblačila, katere jim je Dorka naredila! — Zato nas tudi mili Jezus opominja, da si *delajmo prijateljev s krivičnim mamonom, da nas bodo, kadar obnemoremo, sprejeli v večna prebivališča.* (Luk. 16, 9.)

Tako smo tedaj danes slišali, ljubi poslušalci, katera in kakšna je prijateljska molitev. Če smo v milosti božji, smo prijatelji Božji, in kot taki imamo upanje, da bomo uslišani. Če nam pa vest

očita, da smo v smrtnih grehah, oh ne odlašajmo se zopet z Bogom spraviti v sv. zakramentih. Ker so pa naše molitve, naj smo tudi v milosti božji, vendar le preslabe, iščimo si prijateljev, ki pred Bogom več veljajo nego mi in katerih prošnje Bog raje usliši, kakor naše. In ti prijatelji so, kakor ste slišali: 1. sam Jezus Kristus, 2. njegova mati Marija, 3. angelji in svetniki in 4. dobra dela. Posebno teh zadnjih si veliko naberimo, *da nas, kadar obnemoremo, vzamejo v večna prebivališča.* Amen.

Janez Ažman.

Praznik vnebohoda Gospodovega.

I. Za Kristusom v nebesa!

Bratje, iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus na desnici Očetovi!

Kol. 3, 1.

Na vzhodnji strani jeruzalemskega mesta, onstran potoka Cedrona stoji z zelenimi palmami in oljkami obraščena gora, katere ne zamudi obiskati noben popotnik, prišedši v sveto deželo. To je Oljska gora, ali kakor jo dandanes imenujejo „gora Gospodova“. Lep razgled ponuja se od tod po vsej Palestini. Proti severu leži ravnina ob Jordanu, kjer je bil Jezus krščen in rodovitna dolina Jerihonska, katero je Jezus tolikrat prehodil s svojimi učenci. Zadaž za srebrobilimi valovi Jordanovimi razprostira se modro gorovje galeadsko, ki trdnemu zidu enako varuje od vzhoda sveto deželo. Z nasprotni strani vije se pot v Samarijo in dalje v Galilejo z Nazaretom, Kafarnavmom, genezareškim jezerom in drugimi Izveličarju našemu tolikanj priljubljenimi kraji. Proti jugu opaziš gore Hebronske, v katerih vznožji so živeli očaki Abraham, Izak, Jakop in pasli svoje črede; malo bliže leži na nizek grič naslonjen Betlehem, Davidovo in Jezusovo rojstno mesto. Če se ozreš proti zahodu, ugledaš goro Kalvarijo z božjim grobom, prav tik južnega obrobka gore pa se razprostira pod teboj Jeruzalem s svojimi griči in ravninami.

Na vrh te ravnokar opisane Oljske gore vodi nas danes v duhu sv. cerkev. Ondi stoji naš Izveličar zadnjič med svojimi učenci, še enkrat se ozre na vse kraje, katere je blagoslovil s svojimi koraki in posvetil s svojo krvjo, še enkrat obrne se do ljubljenih učencev, tolažljive besede jim govori v slovo, blagoslavlja razprostre nad njimi

svoje roke in kvišku se dvigne proti nebu v veličastvo in povišanje svoje. Prišla je ura, o kateri je sam dejal: *Oče, prišla je ura, povelčaj sedaj svojega Sina; jaz sem te poveličeval na zemlji, dovršil sem delo odrešenja, sedaj nisem več za ta svet, zato grem k Tebi, svojemu Očetu, svojemu Bogu.* O le pojdi tja, ljubi Jezus, naš prijatelj, naš Odrešenik, naše vse; pojdi tja in zapusti ta svet, ki te ni hotel spoznati, kjer si toliko britkostnih ur preživel, toliko nehvaležnosti okusil, toliko krivice pretrpel! Pojdi tja, svet ni vreden tebe, pojdi tja in uživaj na desnici Očetovi svojo božjo čast, le nas ne pozabi v tej solzni dolini, kjer so vendar še srca, ki te ljubijo odkritosrčno, zvesto!

Ne, predragi! Jezus ni pozabil na nas. Odkar po svojem vnebohodu kraljuje na prestolu nebeškem, ni jenjal poveličevati svojega kraljestva na zemlji ter ga podpirati s svojo milostjo. Svest si svoje obljube, je vedno pri svoji sveti cerkvi; on jo varuje zmote in podpira v nevarnostih, on krepča slabotne in tolaži žalujoče. On edini je velik, on edini je svet, on edini je mogočen; kraljestva se rušijo, narodi izginjajo, le Jezus in njegov sv. križ, Jezus in njegov evangelij, Jezus in njegova ljubezen ostanejo večno. Kako srečni smo toraj, da imamo takega Izveličarja, toda tisočkrat srečnejši še, ako njegov vzgled posnemajoči, pridemo kedaj za njim v večno srečna nebesa! A kaj nam je storiti, da postanemo deležni tolike sreče? Na videz malo, v resnici pa mnogo. To-le: svoj križ potrpežljivo nositi, goreče Bogu služiti, svet zaničevati, — vse to z ozirom na obilno plačilo, katero nam je obljubljeno v kraljestvu nebeškem!

Pogled na v nebo se vračajočega Izveličarja dodeli nam moč v trpljenji, srčnost v boju in stanovitnost v vseh nevarnostih.

Ti pa, o Marija! spomni se ljubezni svojega ljudstva, ki Ti jo ves ta mesec tako prisrčno skazujemo, in sprosi nam blagoslova, da to važno resnico prav spoznamo in po njej ravnamo!

I. *Ali ni bilo potrebno, da je Kristus trpel in tako v svojo čast šel?* dejal je Izveličar v Emavs gredočima učencema, žalostnima in pobitima vsled Kristusove smrti. Prvi del tega stavka, o trpljenji namreč, so učenci tedaj pač razumeli, saj so je videli z lastnimi očmi; drugega dela o poveličanji njegovem pa niso mogli umeti, ker jim še ni bila znana zmaga Jezusa Kristusa. Današnji dan pa se jim je razjasnilo tudi to. Kristus bil je na zemlji preganjan, za-

sramovan, bičan in na križu umorjen; sedaj se sveti v svitu nebeške slave, sedaj uživa neminljivo srečo, sedaj mu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji. Kristus moral je trpeti, da je prišel v svoje veličanstvo, in ravno na Oljski gori, kjer se je pričelo njegovo trpljenje, začena se sedaj slava njegova. On je naš vzor, naš vzgled. Zato je storil svoje učence ne le priče njegovega trpljenja, temveč tudi njegovega poveličanja, da bi jih ta dvojni pogled osrčeval, navduševal in izpodbujal k posnemanju njegovega vzgleda.

Da, predragi! vera nas uči, da si moremo s trpljenjem nevenljiv venec v nebesih prisluziti, da vsak trenutek našega trpljenja, če je prenašamo potrpežljivo, ta venec olepša, da si moremo s kratko potrpežljivostjo nebesa priboriti.

Mi si moremo nebesa priboriti! O krasna nada! Ozrši se v nebesa, niso čutili mučenci ne pekočega ognja, ne ojstrega meča, ne najstrašnejših muk. Glejte sv. Štefana, kako mirno, pohlevno stoji v sredi obdivjanih ljudi, ki ga pobijajo s kamenjem! Zdi se, da ne čuti smrtonosnih udarcev, nobene tožbe ni iz njegovih ust, nebeška miloba razlila se mu je po deviškem obrazu, duh mu je zamaknjen. Zakaj to? Od kod ta mir, ta potrpežljivost? Oh, nebesa vidi odprta, poveljčanega Jezusa v nebesih, kamor vé, da bode tudi njega pripeljalo trpljenje njegovo. — Glejte ono sveto mater: pred njenimi očmi mučijo do smrti vse njene otroke, ude jim trgajo s telesa, z razbeljenim železom jih žgó, polivajo jih z vrelin oljem. In ta iskreno ljubeča mati ne toži, ničesa ne očita krvoločnežu, ki jej mori najdražje na svetu; srce se jej trga gledajoči prelivanje nedolžne krvi, toda ona je udana v voljo božjo, ona hvali Gospoda. Zakaj to? Oh, proti nebesom upira oči, ker vé, da bo trpljenje njenim otrokom kmalo odprlo vrata nebeška. Moj sin, — govori bolesti polna mati najmlajšemu svojih otrok, — moj sin, bodi stanoviten, pretrpi vse muke, kakor so jih pretrpeli tvoji bratje, ozri se v nebesa, glej tam te že čaka dobrotljivi Jezus, lep venec ima v rokah, da ti ga položi na glavo! Trpi zaradi njega le en trenutek še, in zjedinjen boš v nebesih s svojim Jezusom!

Po zgledu sv. mučencev ravnajmo se tudi mi. V vsem trpljenji, v vseh britkostih ozirajte se proti nebesom! Težko je vaše trpljenje, očetje in matere. Skrb za vsakdanji kruh vam večkrat ne dá zatisniti očesa. Kopica lačnih otrok se zbira, kruha proseč, okrog vas in nimate, s čemur bi potolažili lačne želodce; bolest vam pretresa dušo, potoke solzâ prelivate na skrivnem, toda povzdignite proti nebesom svoje oči, ozrite se na poveljčanega Jezusa, ne tarnajte, ne pritožujte se,

Jezusovo poveličanje v nebesih bo kmalo tudi vaše, zatoraj vstrajajte do konca in pite kelih trpljenja do dna! — In vam, krščanski posli, tudi ni postlano na rožicah. Daleč od očetove hiše, med ptujimi ljudmi si služiti kruha, prenašati težo in vročino dneva in vrh tega večkrat še zasramovanim in preganjanim biti, to je hudo. Toda ne izgubite upanja, ozrite se večkrat proti nebesom, ondi bodo poravnane vse krivice, ondi bo kraljeval večni mir in večna sreča! Glejte na poveličanega Izveličarja, njegova sreča bo kedaj tudi naša sreča! Vstrajajte do konca in pite kelih trpljenja do dna! — Le en pogled proti nebesom, ubogi bolniki, ki nimate morda nikogar, da bi vam podal kozarec mrzle vode, ali vam govoril tolažilno besedo, in dobro bo délo vašemu srcu in mislili si bode: Tam zgoraj, tam zgoraj našel bom mir in tolažbo in pravo veselje! Ali če vas je zadela huda nesreča, če vas onemogla starost in trud dela žalostne do smrti, če vam je iztrgala smrt kako drago bitje, očeta ali mater, moža ali otroka, o le kvišku povzdignite svoje oči in svoja sreča in recite samim sebi: tam zgoraj čaka nas sreča in radost nebeška! Ne toži moja duša, ne mrmraj, le en trenutek še nosi udano svoj križ in srečna bodeš pri svojem Bogu in poveličanem Jezusu! Vstrajajte do konca in pite kelih trpljenja do dna!

Kristijan moj! ako se tacih čutil poln oziraš na poveličanega Izveličarja v nebesih, ali ne bodeš vskliknil v svojem trpljenji: moje časno blago mi zamorete vzeti, ne pa moje vere, mojega upanja; mojega očeta, mojega brata, mojega prijatelja mi zamore ugrabiti smrt, ne pa mojega večnega Očeta, mojega nebeškega ženina; če tudi sem zapuščen, preganjan, zasramovan, en pogled v nebesa, en pogled na poveličanega Izveličarja mi zagotavlja večno resnično besedo apostola narodov: *Trpljenje sedanjega časa se ne dá primerjati prihodnji časti, ki bo nad nami razodeta.*

Čemu bi tedaj obupavali? Videli smo svojega Boga krvaveti na križu, to nas poučuje, da smo dolžni ž njim trpeti in če bi bilo treba tudi umreti. Danes ga vidimo poveličanega v nebesih. Zares, kako voljno, kako udano trpi oni, ki se s čutili prave vere ozira proti nebu! Pa tudi kako goreče on služi Bogu!

2. Česa ne storé dandanes ljudje zaradi majhnega plačila, zaradi neznatnega dobička? Služabnik za boljšo službo, trgovec za svojo obrt, vojak za odlikovanje, učenjak za hvalo ljudi? Vi sami, česa bi ne storili, kadar gre za vašo čast, vaše imetje, vaše življenje? In kaj vse se godi, kadar gre vladarjem za ohranitev prestola? Bijejo se krvavi boji, v potocih teče kri, na tisoče družin postane nesrečnih

in vendar menijo, da niso še dovolj storili. Sedaj gre — pravijo — za cesarstvo, za kraljestvo in vsakemu se zdí to umevno. Le za kraljestvo Božje, za kraljestvo nebeško nočejo ljudje vsega storiti, nočejo malo storiti, nočejo nič storiti!

O zaslepljenost človeška! Zaradi kake pedi zemlje, zaradi kake dedščine pričkajo se dan na dan, se preganjajo pred sodnijo, se sovražijo smrtno, se še pogledati nočejo: in za nebesa so malomarni, ne storé ničesar!

Kaj je storil Jezus, da je šel v svoje veličanstvo? *Bil je pokoren do smrti, da, do smrti na križu.* Da bi nas odrešil, poslal ga je Oče nebeški na svet. In natanko je spolnil povelje njegovo. *Z nebes sem prišel, ne da bi delal svojo voljo, temveč voljo tistega, ki me je poslal,* pravi pri sv. Janezu, in zopet: *jed moja je, da spolnim voljo njega, ki me je poslal.* Da, ko se je vsa narava njegova protivila grozovitemu trpljenju, ki je je gledal v duhu, se vendar ni za trenotek ni obotavljal, temveč zaklical pokorno: *Ako ni mogoče, da gre ta kelih od mene, kakor da ga pijem, zgôdi se tvoja volja!* Lahko bi bil stopil s križa, kakor so mu velevali zasramujoči ga judje, a vendar je vstrajal do zadnjega, ker je bila tako volja Očetova.

Ako hočeš za Jezusom priti kedaj v nebesa, posnemaj njegov vzgled! Bodi Bogu pokoren, služi goreče Bogu! Za nebesa ni nikdar preveč storjenega. — Vprašajte one, ki so bili z vami enega stanu in ene starosti in so sedaj v nebesih, vprašajte je, ali se kesajo, da so toliko storili za večno srečo, ki jo uživajo sedaj? Se li kesajo, da so vsako jutro in vsak večer z ustmi in srcem hvalili Boga? se li kesajo, da so bili tako goreči za službo božjo, za daritev sv. maše, za poslušanje božje besede, za prejemanje sv. zakramentov? se li kesajo, da so tolikrat svoje srce k Bogu povzdigovali in se klanjali njegovi sveti volji? ali se kesajo, da so spolnovali božje in cerkvene zapovedi, da so bili pohlevni, radodarni do ubozih, da so krotili svoje strasti in premagovali skušnjave? Z eno besedo: se li kesajo, da so Bogu služili, za Boga živeli, same sebe Bogu darovali? Oj, ko bi se te svete duše še kesati mogle, bi jih le to peklo, da so premalo storile za Boga, ki jim je še to malo, kar so storile, tako obilno poplačal!

— In ko bi katero teh duš Bog iz nebes nazaj poslal na zemljo, kaj menite, kako bi živela? Bi li s svojimi mislimi žalila Boga, bi li s svojim jezikom žalila bližnjega, bi li doprinašala dela nasprotna volji Božji? Gotovo ne. Varovala bi se že sence vsacega greha, zdihovala bi vidoča, kako drugi žalijo Boga! Milovala bi nesrečneže, ki se tako malo trudijo za nebesa, sama pa bi se urila le v čednostih

v vednem strahu, da le premalo in premalo stori za Boga. Bratje moji! hočete vi manj storiti, da si priborite nebesa, kakor bi storila ta duša, da bi si je nazaj pridobila?

Pečajte se tedaj večkrat z mislijo na poveličanje v nebesih! Ta misel vas ne bo le izpodbujala, zvesto služiti Bogu, ona vas bo tudi učila, kako imate zaničevati svet.

3. *Ozri se v nebesa in pozabil boš zemljo*; resnico teh besedi čutili so danes učenci Gospodovi. Gledali so za njim in čem višje se je dvigal, tim večje bilo je njihovo hrepenenje po njem; želeli so si perut, da bi pohiteli za njim v nebeški Jeruzalem. Po tem pogledu pozabili so na zemljo in vse, kar je na njej, le na nebesa so mislili in srečo nebeško.

Ozri se v nebesa in pozabil boš zemljo — s temi besedami tolažili so se svetniki v najstrašnejših mukah. *Želim umreti in s Kristusom se zediniti*, zdihoval je sv. Pavel. — „Čutim“, dejal je sv. Alojzij svojim prijateljem, „čutim, da bom moral kmalu umreti, da mi bo ta bolezen zadala smrt. O, veselite se z menoj, voščite mi srečo! Kmalu bom pri tebi, moj Bog, večna lepota, večna ljubezen!“ — „Ti me ne ljubiš“, rekel je umirajoči sin svoji žalostni materi, „ti me ne ljubiš, ker se ne veseliš moje sreče. Res, da ne bodem več dolgo na zemlji, ne več počival v tvojem naročju, upam pa in pričakujem, da bom v kratkem sprejet v naročje Očeta nebeškega!“ — „Smrtno kazen so mi naznanili, divjim zverinam me bodo vrgli“, zaklicel je sv. Ignacij, začuvši svojo obsodbo. „Kolika sreča za me! Ne pripusti, o Gospod! divjim zverinam, da bi mi prizanesle, kakor so včasih drugim mučencem! Če me same ne bodo napadle, napadel jih bom jaz; če me ne bodo hotele raztrgati, dražil jih bom, silil jih bom, da me umoré. Več ne morem brzdati svojega hrepenenja po sv. nebesih, po tebi, moj Bog!“ Take nebeške misli navdajale so svetnike, da so z zaničevanjem zrli na ta minljivi, grešni svet, da so komaj čakali trenutka, ko bodo rešeni zemljske ječe!

Take misli, taka čutila vzbujajmo tudi mi v svojem srcu! Ne navezujmo se preveč na ta svet, na to deželo prognanstva, hrepenimo po nebesih, ondi je naša prava domovina! Čujmo opomin apostolov: „Bratje, le popotniki in tujeci ste tu, iščite tedaj, kar je zgoraj, kjer je Kristus na desnici Očetovi!“

Predno je šel Izveličar v pričo svojih učencev v nebesa, vtisnil je v kamen, na katerem je stal, sled svojih stopinj in jim zapustil to v spomin. Z veseljem pali so učenci na tla in poljubovali njegove

stopinje; na tisoče pobožnih romarjev je že od vnebohoda Gospodovega poljubovalo v ginljivi pobožnosti v skalo vtisnjene stopinje Jezusove; solznih oči občudovali so hrabri križarski vojaki ta dragoceni spomin Gospodov, nebeško hrepenenje je prešinjalo njih duše. Toda kaj družega nas uči Kristus s tem, kakor to, da moramo tudi mi hoditi po njegovih stopinjah, če hočemo priti za njim v nebesa. Po njegovih stopinjah so hodili apostoli in vsi izveličani, po njegovih stopinjah moramo hoditi tudi mi! *Bodite moji posnemalci, kakor sem tudi jaz posnemalec Kristusov!* kliče nam sv. Pavel. Sledimo tedaj Kristusu na oljsko goro in sprejmimo kelih trpljenja iz roke božje! Spremimo ga potem na Kalvarijo, nosimo udano svoj križ, služimo goreče Bogu, zaničujemo nečimurnost sveta, ostanimo v tem stanovitni in prepričani smemo biti, da bo Jezus tudi nas kedaj vzel k sebi v nebesa. *Ko bom povišan, bom vse k sebi potegnil.*

Če tudi nismo mi, dragi moji! na onem sv. kraju, kjer je Jezus Kristus trpel in umrl, vendar zamoremo storiti v duhu isto pot. Dan za dnevom hodimo lahko za Izveličarjem svojim. Spremljamo ga lahko po vseh postajah njegovega trpljenja, od njega se učimo pokorščine do Boga in premagovanja samega sebe. Spremljamo ga lahko do smrtne postelje sv. križa, da pod križem združimo svoje trpljenje z njegovim. Storimo toraj to, in ko bo enkrat naša glava trudna, naše lice blede, naše oko upalo, ko bo nehalo bítí srce naše, potem bo naša duša pohitela v lepše kraje, kjer bo vekomaj ljubila in uživala njega, za katerega je trpela tu na zemlji! Amen.

Fr. Šušteršič.

2. Okoliščine pri Kristusovem vnebohodu.

In Gospod Jezus, ko jim je bil izgovoril, je bil v nebo vzet in sedi na desnici božji. Mark. 16, 19.

V nekem pomenu je praznik Kristusovega vnebohoda najčastitljiviši praznik. Sv. Brnard namreč pravi, da je današnji praznik zato tako slaven in častitljiv, ker je konec in dopolnjenje vseh praznikov Gospodovih in srečno dokončanje vsega njegovega potovanja. In sveti Bonaventura piše: *Od začetka sveta se ni nikoli tako slaven praznik obhajal in se tudi več ne bo, kakor še po poslednji sodbi!* — Tisti dan namreč, ko je Jezus v nebesa šel, so se prvokrat odprla, da so

svojega Gospoda s trumo odrešenih sprejela; po sodnem dnevu pa se bodo še enkrat in zadnjikrat odprla, da bo Jezus notri šel z vsemi izvoljenimi in izveličanimi vseh časov.

Dan Jezusovega vnebohoda je bil vesel za nebesa, vesel za zemljo in vesel za podzemljo. Veselila se ga je sv. Trojica, ker je druga božja oseba, sklenjena s človeško naturo, prišla po slavni zmagi počivat v njeno naročje. Veselila se ga je človeška natura Jezusova, ker je za kratko trpljenje dosegla toliko čast in slavo. Veselila se ga je Marija, ker je videla svojega Sina v taki slavi iti v nebesa; veselili so se angelji, ker so svojega Gospoda dobili v svojo sredo, in ker so se prazni nebeški prostori polniti jeli; veselili so se aposteljni, ker so videli svojega Učenika povišanega in na desnico božjo posajenega v njih pomoč in tolažbo; veselili so se ga pravični stare zaveze, ker so bili čez toliko sto let težkega čakanja rešeni dolge ječe in postavljeni v večno plačilo. Veseliti se ga pa moramo tudi mi, ker nam kaže čast našega Gospoda Jezusa Kristusa in častitljivost naše nature, ki je v drugi božji osebi tako povzdignena; veseliti pa se moramo tudi zato, ker vemo, da je zavoljo nas šel gori v nebo, da nam bo prostor pripravil, da bomo tudi mi enkrat tam, kjer je on.

In da bo naše veselje še večje, vam hočem danes razložiti okoliščine vnebohoda Kristusovega.

Sv. pismo nam ravno o največjih skrivnostih in dogodbah Jezusovega življenja le kaj malega pové; vendar pa so že ta, če tudi kratka naznanila silno pomenljiva in polna lepih nauk. Poslušajmo toraj, kaj nam sv. evangelisti o Jezusovem vnebohodu pravijo, in kaj nam druga zanesljiva poročila pripovedujejo.

1. *Jezus se je tisti dan še enkrat enajsterim aposteljnomo prikazal, ki so pri mizi bili, je z njimi jedel, je svaril njih nevero, da tistim, kateri so ga videli, da je vstal, niso verjeli.* (Mark. 16, 4.; Ap. dj. 1, 4.) — S tem, da je Jezus z aposteljni jedel, preden je šel v nebesa, je hotel njim in vsem pozneje v njega verujočim do dobrega pokazati in spričati, da ima pravo človeško naturo in da ni morebiti njegovo telo le dozdevno ali na videz, kakor bi to radi tisti izvili in presukali, ki njegovo vstajenje in vnebohod tajé. — O kako tolažilna misel je to za nas! Jezus je imel pravo človeško telo, tistim potrebam in težavam podvrženo, kakor naše, in vendar kakšna čast! Z ravno tem telesom je šel gori v nebeško čast in sedi na desnici božji. O velika čast človeške nature! Kristijan, glej, kaj te čaka, če

bodeš s svojim telesom prav in sramožljivo ravnal, če ga bodeš k dobrim delom, ne pa v grešna dejanja rabil.

2. *Jesus je šel po jedi s svojimi apostelji še vunkaj v Betanijo* (Luk. 24, 50.) *in potem naprej na Oljsko goro.* (Dj. ap. 1, 12.) Na tej poti se mu je po verjetnem sporočilu pridružilo še veliko njegovih učencev (okoli 120) in pobožnih ženâ, med njimi njegova lastna mati Marija, ki so bili vsi priča njegovega vnebohoda. Sporočilo tudi še pripoveduje, da so apostelji in drugi njegovi spremljevalci Jezusa videli, drugim pa je bil neviden, ki so z začudenjem to procesijo gledali. — Kristijani moji! Tako je še dandanašnji. — Kakor je izmed velike množice jeruzalemskih prebivalcev le komaj 120 ljudi za Jezusom šlo, tako še dandanašnji večina zemljanov neče za Jezusom hoditi. Imajo pač svoja pota zavoljo časnega dobička, blagostanja, kratkočasa in veselja in se onim čudijo, ki še po pobožnih potih, v cerkev, na božjo pot, k sv. zakramentom hodijo. — Zato pa se jim tudi Jezus skriva, da ga ne vidijo, med tem, ko se svojim pravim učencem mnogokrat in na marsikateri način kaže in razodeva. Pobožni namreč Jezusa vidi v veselih in žalostnih dogodkih, v sreči in v nesreči, v lastnih in tujih neizgovornih. Brezverni in maloverni imajo take dogodke za zgolj naključje, pobožni pa vidi v njih prst božji in si jih v svoj dušni prid obrača, — kar je tudi volja božja, ki nas k sebi, k poboljšanju, spreobrnjenju in tako v sveta nebesa vabi!

3. Kar kraj zadeva, je šel Jezus v nebesa na gori in sicer na Oljski gori. — Tudi to ni brez pomena. Pot v goro je vselej težavna. Jezus je poprej šel na goro in od tam še le v nebesa. Tako mora tudi pobožni kristijan poprej priplezati in se pospeti na goro krščanske popolnosti, če hoče v nebesa priti. Jezus je šel z Oljske gore v nebesa, tedaj s tistega kraja, kjer je trpeti začel, kjer je krvavi pot potil. To nam zopet kliče imeniten nauk v spomin, da se v nebesa le s trpljenjem pride. Kakor bi nam hotel Jezus še zadnjikrat ta nauk prav živo v srce zasaditi, kakor da nam pravi: Kristijani! glejte, jaz sem poprej moral trpeti, potem sem še le šel v nebesa; ali mar vi mislite in hočete brez trpljenja za mano priti? Ne tako, ampak *kdor hoče za mano priti, naj zataji sam sebe, naj zadene križ na rame in naj hodi za menoj.* (Mat. 16, 24.)

4. Kar zadeva čas Kristusovega vnebohoda, se je to zgodilo v četrtek, o poludne, ravno 40 dni po vstajenji. — Kaj pač to pomenja? V četrtek je Jezus krvavi pot potil, v četrtek se je v nebesa vzdignil; eno popoludne je na križu umrl, eno popoludne

se je v nebesa podal; štirideset dni se je postil, štirideset dni pa se je tudi vstajenja že na zemlji veselil. Glejte, poslušalci moji! tako je tudi v našem življenju. Eno opoludne je žalostno, drugo je veselo; en dan je britkosti, en dan je radosti poln; en mesec prinese bolečine in težave, en mesec pa polajšanje in počitek! Da, da, na zemlji ni nič stanovitnega. Zatoraj čakajmo, trpimo, molčimo! V sreči se ne prevzemimo, v nesreči ne obupajmo, saj vse mine na svetu. Za Oljsko goro krvavega potu pride Oljska gora veselega vnebohoda!

5. Tudi način Jezusovega vnebohoda ni brez pomena. — Jezus dá še enkrat najimenitnejše naročilo: *Pojdite po vsem svetu* . . . S tem pokaže, da mu je čast božja in zveličanje duš najbolj pri sre: da je zato doli prišel in da je bila to naloga njegovega življenja! O blagor nam, če tudi nas pri vseh naših delih in opravilih ta namen vodi, kako lahka in mirna bo potem naša ločitev! — Jezus še enkrat svojo mater, svoje aposteljne blagoslavlja (Luk. 24, 50.) in pobožno sporočilo pravi, da so mu vsi še enkrat noge poljubili, preden se je ločil od njih. O srečni aposteljni in učenci, srečne žene! Oblagodarjeni z Jezusovim blagoslovom so potem veseli in potolaženi šli na delo, na odkazane kraje. Kogar Jezusov blagoslov spremlja, tistemu se ni treba hudega bati; in če tudi skušnja pride, mu je lažje prestati. Kristijani moji! Kolikokrat imamo priložnost, Jezusov blagoslov prejeti v cerkvi, pa je vendar nekaterim tako malo zanj mar, ali pa ga z mrzlim in neobčutljivim srcem prejemajo. Ali je potem čudo, da nimajo sreče na svojih potih? — Jezus je tudi svojo zadnjo stopinjo na tej zemlji v skalo vtisnil, kakor se še zdaj kaže romarjem, ki pridejo v Jeruzalem in na Oljsko goro in katero pobožno poljubljajo.

Kristijani moji! Ni nam treba hoditi celo v sveto deželo to stopinjo gledat in poljubljat, saj nam je Jezus v sv. evangeliji zapustil sled pravega krščanskega življenja. Če bomo le po sv. evangeljskih naukah hodili, ki se nam vsako nedeljo in praznik razlagajo, ne bomo zašli in tudi pogubili se ne bomo. — Jezus se je polagoma proti nebesom vzdignil, in oblak, ki je njemu naproti prišel, ga je aposteljnem vzel spred oči! (Dj. apost. 1, 9.) Popolnost se kar naenkrat ne doseže, in nobeden ne postane svetnik v 24 urah, tako pravi sv. Filip Nerij. Nikar ne mislimo, preljubi, da bomo naenkrat popolni in v čednostih dovršeni. Kar je v naši moči, si prizadevajmo; če pa katerikrat kakšna stopinja spodleti, ne zgubimo srčnosti. Počasi in z božjo pomočjo bo že boljše. Če pri vsaki spovedi le en greh odložimo, če si vsako leto le eno čednost pridobimo, v neka-

terih letih bomo vendar le precej kviško prišli. Le pomislite, ki ste se na pot pokore in pobožnosti podali, da je že marsikaj drugače, kakor pred ali celo, kakor je bilo v mladih letih. Le stano-
vitnosti je treba, pa neutrujeno za Jezusom hoditi. Če tudi je Oljska gora visoka in strma, počasi bomo že na vrh prišli, in potem kakšna sreča, kakšno veselje!

6. Ko se je Jezus v nebo vzdignil, so aposteljni za njim gledali in glej! dva moža (angelja) sta stala pri njih v belih oblačilih in sta rekla: *Možje Galilejci! Kaj stojite in gledate v nebo? Ta Jezus, kateri je bil vzet od vas v nebo, bo tako prišel, kakor ste ga videli iti v nebo!* (Dj. ap. 1, 11.) Aposteljni so gledali za Jezusom v nebo, pa ne samo to, — delali so pozneje tudi za nebo. Kako vse drugače se godi naše dni. Premalo gledamo v nebo, pa še manj delamo za nebo in vendar hočemo v nebesa priti. Današnji svet je le preveč v časno zaverovan, le na to gleda, kar je spodaj, kar dobiček in meseno veselje nosi; kar je zgoraj, na to pa tako rad pozabi. Zato nas opominja sv. Pavel: *Kar je zgoraj, to iščite, kjer je Kristus, sedeč na desnici božji; kar je zgoraj, ne kar je na zemlji, po tem hrepenite.* (Kološ. 3, 2.)

Sv. Bernardin Sijenski pripoveduje o nekem francoskem vitezu, ki je potoval v sveto deželo, da bi zadostil za svoje grehe in da bi počastil tiste kraje, kjer je Gospod Jezus hodil, učil, trpel, umrl, od mrtvih vstal in v nebesa šel. Res obhodi vse te kraje, posebno na postajah sv. križevega pota se še posebno muči in premišljuje neznanu ljubezen našega božjega Odrešenika. Slednjič pride na Oljsko goro do skale, v kateri je vtisnjena zadnja stopinja Kristusova. To prav pobožno poljubljuje, potem pa prav goreče in v solzah ves vtopljen moli: „O moj Izveličar, moja ljubezen! Obhodil sem zdaj vse kraje, katere si ti na zemlji posvetil. Zdaj sem na zadnjem kraji. Kam zdaj hočem pač še iti? Prosim te, ljubi Jezus, če je tvoja sveta volja, da tudi jaz zdaj od tukaj grem, kamor si ti šel; naj grem od tukaj za tabo v nebesa!“ In res. Vitez postaja vedno bolj bled, glava sili k tlam, zdajci omahne in se zgrudi mrtev na tla. Srce mu je počilo.

O srečna smrt, bodete rekli. Da, res srečna. Vendar tudi mi moremo tako smrt zadobiti. Če namreč zdaj za Jezusom po križevem potu hodimo, bomo potem tudi za njim v nebesa prišli, saj pravi sv. Pavel (Rom. 8, 17.): *Če le z njim trpimo, bomo tudi z njim poveličani.* Amen.

Janez Ažman.

Homiletična zrna.

Prilike Gospodove.

25. Farizej in cestinar.

Luk. 18, 9—14.

Povedal je pa tudi nekaterim, ki so sami v se zaupali, da so pravični, in so druge zaničevali, to priliko:

Dva človeka sta šla v tempelj molit, eden farizej in eden cestinar. Farizej je stal in je sam pri sebi to molil: Bog! zahvalim te, da nisem kakor drugi ljudje, razbojniki, krivičniki, prešestniki, ali kakor ta cestinar. Postim se dvakrat v tednu; dajem desetino od vsega, kar imam. In cestinar je od daleč stal in še oči ni hotel proti nebu vzdigniti; temuč je trkal na svoje prsi, rekoč: Bog, bodi milostljiv meni grešniku! Vam povem, ta je šel opravičen v svojo hišo, uni pa ne; ker vsaki, kateri se povišuje, bo ponižan; kdor se pa ponižuje, bo povišan.

Jezus nam v tej krasni priliki popisuje ostudnost napuha in lepoto ponižnosti, ob enem pa tudi strašne posledke prevzetnosti in preobilno plačilo ponižnosti.

Zares, v dolgem govoru bi ne bilo mogoče napuha in njegovih pogubnih posledkov tako opisati, kakor ga označi Jezus v tej kratki dogodbi. Oglejmo si nekoliko:

1. Farizej je šel v tempelj, da bi molil; a v resnici pa ni molil, marveč le svoj napuh je razkazoval v vsem, kar je govoril in kar je delal. *Kolikor časa tudi preiskuješ in si njegove besede ogleduješ*, pravi sv. Avguštín, *od prave molitve ne najdeš ničesar*. Vstopil se je bolj od spredaj, češ, da zanj itak ni družega prostora, kakor vselej le prvi. Neko samooblastno ošabnost kaže tudi beseda *sam pri sebi*, naj jo že obrnemo tako, da mu je pri molitvi edino le zase mar, za Boga kar nič; ali pa — kakor se še dandanes pri prevzetnikih večkrat vidi — da se mu še z besedo moliti ni zljubilo, marveč da je le tako sam pri sebi premišljal.

Kaj pa ima v sebi njegova „molitev“? Ne počesčenja, ne prošnje in tudi ne zahvale; on sicer pravi: *Bog, zahvalim se ti*, vendar vse njegovo nadaljno besedovanje kaže, da kar ima dobrega nad seboj, ima sam sebi pripisovati, ne pa dobroti in radodarnosti božji. To pa ni zahvala, temveč žaljenje, ko ravno v tistem trenutku, ko se zahvaljuje, pravi, da ni od Boga prejel, marveč sam si ohranil ali pridobil, — žaljenje temvečje, ker Bogu odrekuje dobrotljivost in pomoč v največji in najplemenitejši reči.

Da bi sebe bolj povzdignil — to je lastno vsem prevzetnikom — potlači najprej druge, kar more, globoko. *Jaz nisem tak, kakor drugi ljudje*, pravi; ko bi že rekel, da ni tak, kakor so nekateri drugi, ali kakor je veliko drugih; a on ima vse druge za slabše: vsi so grešniki, le on je pravičen. Toraj ne to, da je sploh pravičen, marveč to, da je on sam med vsemi edini, to ga veseli. To je vrhunec napuha: družim pripisovati le pregrehe in napake ter nobene čed-

nosti in nič dobrega, pri sebi pa ne pripoznati nobene napake, marveč same dobrote in čednosti.

In kako hude reči družim pripisuje, pa ne, da bi rekel, da se le semtertje kaj pregrešijo, ne, marveč v njegovih očeh so že zastarani grešniki, ki zaslužijo nečastna imena: *roparji, krivičniki, prešestniki, cestninarji!*

In potem, ko je vse druge obral, začne svojo svetost razkazovati in sicer po tistem pravilu, ki se zdaj v krščanstvu na kratko izreka z besedami: *Stori dobro, varuj se hudega!* Ker nima nič slabega, nobene napake na sebi, mu preostaja le še to, da našteje čednosti in dobra dela. In glejte, tudi v tem ga nihče ne prekosi, ker on ne spolnjuje le tega, kar je zapovedano, marveč stori še prstovoljno — iz posebne, le njemu lastne gorečnosti — več, nego postava veleva; kajti posti se po dvakrat na teden, kar ni nikjer zapovedano; desetine ne daje samo od žita, od sadja, od črede, marveč tudi od aniža in kimmelja, — kar od vsega, kar ima, bodi si zapovedano ali ne.

Res prekrasno nam naslika prilika podobo samosvestnega farizeja, ki vse druge v nič deva, samega sebe pa do neba povzdiguje in vse to — v molitvi — pred vsegavednim Bogom, ki mu gleda na dno srca, vidi vse njegove, svetu tako skrbno prikrivane grehe, njegovo piškavo, hinavsko pravičnost!

2. Kako lepo pa se odseva nasproti skesana ponižnost cestnarijeva! *Od daleč je stal*, ni si upal bližati se najsvetejšemu, zavest lastne zadolženosti in spoštovanje do neskončno svetega Boga mu zadržuje noge. *Še oči ni hotel proti nebu povzdigniti*, obrača jih na tla, kajti sramuje se sam pred seboj, ker je njegovo srce omadežano s tolikimi krivicami; sramuje se pred angelji, ki so bili priča njegovih pregreh; sramuje se nad vse pred svojim Gospodom, pred Bogom, čegar dobroto je zaničeval, čegar pravičnosti se ni bal. *Trkal je na svoje prsi* ter s tem pokazal, da je sam kriv svoje dušne revščine, da je njegovo srce vse pobito in skesano, da je pripravljen sprejeti božjo kazen, naj bi le ne bil zavržen pred obličjem božjim.

Zdaj še le pride na vrsto njegova molitev. Kratka je ta njegova molitev: *Bog, bodi milostljiv meni grešniku!* in vendar, koliko ima v sebi. Vse, kar pravi spokornik potrebuje, je v tej molitvi: srčno kesanje, spoznanje grešnosti brez vsakega izgovora, upanje božjega usmiljenja in prošnja odpustčanja. Kolik razloček med tem biserom in med farizejevim besedovanjem! Tisoč in tisočkrat so pobožni kristijani ponavljali to kratko molitvico, odkar je bila prvokrat izgovorena. Kdo pa se zmeni za molitev farizejevo; le učeniki jo pripovedujejo v svarilo, in greh bi se zdelo vsakemu, ki bi hotel to molitev moliti za farizejem. Cestninar se za druge nič ne zmeni, skrbi ga le lastno zadolženje: *Bog bodi milostljiv meni grešniku!*

3. Pogubnost ali pa hvalnost kake reči se pa še le iz nasledkov prav spozna. Tako tudi tukaj. Jezusova sodba je odločna: *Le-ta (cestninar) je šel opravičen na svoj dom, oni (farizej) pa ne!*

Če pravi Jezus, da je šel cestninar opravičen domov, je s tem povedano, da je bil prišel neopravičen v hišo Gospodovo, da je toraj tam opravičenje našel. Verska resnica pa je, da opravičenje ni nikdar lastno delo grešnikovo, marveč delo milosti božje, kateri se pa grešnik ne sme ustavljati, temveč z njo sodelovati. Cestninar je imel skesano. ponižno srce, toraj pripravljeno posodo za nebeške milosti; njegova ponižnost je privabila božjo milost, da se je mogel grehov kesati in odpuščenja prositi. Ker je cestninar vse storil, kar je le bilo v njegovi moči, je božja milost nadomestila, česar sam ni mogel, — dobil je odpuščenje grehov, bil je opravičen.

Farizej pa v svoji ošabnosti méni, da nobene milosti ne potrebuje; toraj je tudi ne prosi; kdor pa ne prosi, ne prejme. In brez milosti ni opravičenja; zato gre neopravičen iz tempelja. Ni sicer naravnost rečeno, kakor o grešniku cestninarju, je li tudi neopravičen prišel; vendar v tem slučaju, če je pred molitvijo bil pravičen, je kazen njegova še strašnejša: z napuhom zgubi celo poprejšnjo pravičnost.

3. Na kratko in nedosegljivo lepo je končno nauk vse prilike povedan z besedami, ki so postale stalen prigovor, ménim, da pri vseh narodih: *Kdor se povišuje, bo ponižan; kdor se pa ponižuje, bo povišan.* Jezus je te besede še pri drugih prilikah govoril; n. pr. takrat, ko je svaril aposteljne, naj ne bodo častilakomni in naj si nikdar ne izbirajo prvih mest in sedežev, kakor delajo farizeji (Mat. 23, 12.); in takrat, ko je grajal farizeje, da se na prve sedeže vsedajo, kadar so povabljeni, ter nasvetoval povabljenecem, naj si vselej zadnji prostor odberejo, da ostanejo v časti, ako kdo višji pride, ali pa, da se jim ukaže, naj se pomaknejo, kadar med povabljenimi ne bode imenitnjšega. (Luk. 14, 11.)

Resnica teh besedi se kaže že v navadnem življenji med ljudmi sploh: bahača zaničujejo, ponižnega čislajo; častilakomnega popuščajo, pohlevnemu zaupajo; iz nečimernosti pride potratnost, iz potratnosti pa revščina in pomanjkanje, a skromnost si opomore itd. To je že sicer čisto naravna posledica grdega napuha, a poleg tega se prevzetnež tudi nevrednega stori nebeškega blagoslova: ošabni Golijat je pobit, ponižni pastirček David zmaga; prevzetni Aman je bil močno čislan in vse ljudstvo je kolena pripogibalo pred njim, pa vendar ni bil srečen, ker se mu Mardohej ni hotel vklanjati.

Še bolj se kaže to v dušnih zadevah gledé večnega zveličanja. Kako lepo je prepevala Marija: *Ozrl se je na nizkost svoje dekle . . . Velike reči mi je storil . . . Razkropil je napuhnjene . . .* (Luk. 1, 48 itd.) — Angelji so zavrženi, — spokorni ljudje rešeni. Herod, veliki duhovni, farizeji zavrženi, — cestninarji in grešniki pomiloščeni; prevzetni ljudje zavrženi, skesani pagani rešeni . . . *Kakor je napuh studenec vseh hudobij, tako je ponižnost začetek vseh čednosti.* (Kriz.) — *Ponižajte se toraj pod mogočno roko božjo, da vas poviša ob času obiskanja.* (I. Pet. 5, 6.)